

ПРОТОКОЛ

в XII. Головної Конвенції Русько-го Народного Союзу в Америці, котра відбула ся на днях 9—14 вересня 1912 р. в Wilkes Barre, Pa.

(Дальше).

Висте згадана ухвала не виконана з тої причини, що асекураційний комісар зажадав від нас, щоби ми йому подали вік всіх наших членів: тільки маємо членів на 21 літ життя, на 22 і т. д. Се було для нас неможливим до виконання, бо переглянене всіх декларацій до витягнення віку всіх наших членів, погребувало би було ще й третого секретара на яких три або чотири місяці. Через те ся справа вістала валишена.

Однак було би для нас безпечніше і корисніше, як би наша організація була реєстрована в пенсильванійським стейті, бо тут є наших членів найбільше, а через те наша організація є власне в Пенсильванії найсильніша.

Що до форси о сповідні картки від членів Р. Н. Союзу, то порішено було завідомити Духовного Отця Р. Н. Союзу, що жадане видрукування наказу сповіді і сповідних карток для членів Р. Н. Союзу єсть противне статуту Р. Н. Союзу і некорисне для організації.

За час мого дволітнього урядованя слідує головн. урядники зрезигнували або виступили з організації:

п. Василь Гришко зрезигнував з уряду головного контролера; його резигнацію прийнято до відома і на його місце покликано п. Теодозія Каськова з Newark, N. J.

п. Євген Гвоздик, вибраний головним контролером, перестав бути членом Р. Н. Союзу, а тим самим мусів уступити і з гідности свого уряду; його суспендував відділ за неплатенє членських вкладок; на його місце вістав покликаний п. Конст. Поступак з McAdoo, Pa.

п. Семен Митренко з Оліфант, Па., вибраний радним, став опісля головним урядником другої подібної організації і тому на підставі статута стратив свій уряд в Р. Н. Союзі; на його місце покликано п. Сильвестра Маркевича з New Alexandria, Pa.

За час двох літ зістали суспендовані на підставі § 149 (за неплатенє повних розметів до головн. Каси Р. Н. Союзу) відділи: 90 і 231.

Не виплачені доси посмертні, запо-

моги єсть слідуєчі:

По бл. п. Івані Гавран, чл. від. 48. Р. Н. Союзу, з року 1906 го; не виплачено \$1.000.00 з причини недовстачі правних спадкоємців.

По бл. п. Грицеви Дацюк, чл. від. 90 Р. Н. Союзу, з року 1908 го \$785.00. Сю запомогу стримано на тій підставі, що дотичний член має ще жити, як показує справоздає з XI. Гол. Конвенції.

По бл. п. мужу Насті Жидлович, в відділі 3 го в Olyphant, Pa., \$400.00, в тої причини, що її муж був понад 40 літ життя, як вона вступила в члени Р. Н. Союзу.

По бл. п. жені Івана Гамала, від. 119 в Latrobe, Pa., з року 1911, \$400.00 з причини, що його жена перевишала 40 літ життя, коли він вступив в члени Р. Н. Союзу.

По бл. п. Мих. Петин, від. 114, в Dunmore, Pa., \$1.000.00, з причини, що нема повновласти від спадкоємців на кошти похоронні, котрі виносять \$200.00, ані поквитовань білів, ані точної адреси до родичів помершого, що проживають в старім краю.

Важніші скарги прислані на мої руки:

Перша скарга против п. Михайла Бабія, члена Р. Н. Союзу, котрий переступив § 366 Р. Н. С., виступаючи в ворожими намірами проти нашої організації.

По перегляненю сеї скарги я дав наказ председателеви від. 208 Р. Н. Союзу в Kingston, Pa. поставити п. М. Бабія перед Міровий Суд, що він і зробив. Міровий Суд засудив п. М. Бабія на \$50.00 кари, котру то квоту мав засуджений заплатити до фонду бідних Р. Н. Союзу. Однак п. М. Бабій наложеної на него кари не заплатив, ані апеляції, як приписує статут, не робив і по впливі приписаного статуту часу зістав виключений з членів Р. Н. Союзу.

Друга резолюція, нібито скарга, що прийшла на мої руки, була ухвала вісьмох ньюйорських відділів Р. Н. С., котрі домагали ся поміщення сеї своєї резолюції, нібито скарги, в органі Р. Н. С. „Свободі“. Сю справу представив я на засіданю Гол. Екз. Ком. Р. Н. С., котрий велів покликати представителів вісьмох ньюйорських відділів на своє засіданє, 12. лютого 1912. Сим представителям представлено, що се єсть неможливе і некористне для організації поміщати щось подібного в „Свободі“. Наша рада була, що найліпше буде, наколи вони те все порозлучують і скарги найідут дорогою скарг. А що належить до оголошеня, се оглосить ся в „Свободі“. Однак представителі, ньюйорських відділів не згодили ся на се. Для доброго поладження я сказав, що засягну опінії адвоката; коли він скаже, що се можливо поміщати в органі Р. Н. С., то помістять ся, а наколи ні, то ні. На се згодились

ньюйорські представителі. Однак сеї згоди не дотримали, бо пізніше удали ся з тим до „Народної Волі“.

Полеміка, котра друкувала ся в „Свободі“, як „Думки на часі“ і т. п.

Поважані Панове! До сеї полеміки змусив нас свого часу „Душпастир“ і „Закоєвська Русь“. Обі ті часописи зачали були нападати нашу організацію і її Гол. Урядників, так що Гол. Уряд був приневолений боронити організацію і себе в „Свободі“.

Заворушення по відділах, котрі настали зараз по XI. Гол. Конвенції.

Деякі оліниці, невдоволені з ухвал послідної Конвенції, наробили багато заколоту по відділах Р. Н. С., хотючи знищити нашу організацію, порозбивали відділи, позабирали маєтки відділів, як було приміром в Taylor, Pa., Scranton, Pa., Olyphant, Pa., Monessen, Pa., Canonsburg, Pa., Butler, Pa., Youngstown, O., Herkimer, N. Y., Ambridge, Pa., McKees Rocks, Pa. і Holyoke, Mass. Ті члени, що остали ся вірними нашої організації, були на-ражені на всілякі розбизацькі напади і напасти, і остали ся без ніяких братських маєтків.

У всяких таких справах завсе у-давали ся до мене люди з просьбами, щоби я поміг повідбирати забраний їм братський маєток Великої помочи я не міг їм дати, бо всюди треба було вести довгі судові процеси, котрі потягнулиб за собою великі кошти. Де я міг, то всюди приїздив і особисто то намовами то угодами, а подекуди, д-були менші кошти, і судовою дорогою, відбирав забрані братські маєтки і віддавав їх оставшим в відділі членам. Ще і теперки відбувають ся два такі процеси о відданє братського маєтку, а се в McKees Rocks, Pa. і Ambridge, Pa.

За час майже двох літ мого урядованя Гол. Екз. Комітет засідав всього три рази. На тих засіданях полагджувано важніші Союзові справи, а решту справ я старав ся полагджувати з Гол. Екз. Комітетом підчас засідань Контрольної Комісії при одних коштах.

D265

Важніші ухвали річного засіданя гол. Урядників Р. Н. Союзу, відбувшого ся в Джерзі Сіті, Н. Дж. на днях 5, 6, 7 і 8 вересня 1911 р.

Гол. Урядники мали нагоду побачити вперше на власні очі дім Р. Н. Союзу таї видати свою опінію зглядом купна сего дому.

По огляненю дому гол. урядники заявили, що задоволені з купна, і що Екз. Комітет зробив дійсно добрий поступок, купуючи власний дім для організації.

Дальше ухвалено, що орган Р. Н.

Союзу „Свобода“ має придержувати ся напряду народно демократичного.

Ухвалено \$41.46 за ленту, котру вислано в імени Р. Н. Союзу на здвиг галицьких „Соколів“ і „Січий“ у Львові.

Ухвалено дати підмогу в квоті \$100.00 відділові 47 Р. Н. Союзу в Ambridge, Pa. в справі процесу о відділовий маєток з Союзом No. 2.

Ухвалено \$200 запомоги Мартинови Марцін, чл. від. 284, на рахунок посмертного, за ушкодження його ноги.

Ухвалено \$100 яко тимчасову за-помогу Ілії Червінка, чл. від. 165, на рахунок посмертного; наколиб відтяли йому вовеім ногу, то має дістати ще других \$100.

Ухвалено \$100 запомоги Андрею Бірешови, чл. від. 126, на рахунок посмертного.

Ухвалено \$100 запомоги Миколаю Соха, чл. від. 60, на рахунок посмертного.

(Дальше буде).

ОГОЛОШЕНЄ.

Отсим подає ся до загального відома, що відділ 22. Р. Н. Союзу в Нескего-нінг, Па. зістав з днем 4. жовтня 1912 р. згідно з § 153. статута Р. Н. С. винключений з нашої організації.

Д. Капітула,
гол. предс. Р. Н. Союзу.

Важне!

До всіх пп. Делегатів XII. Гол. Конвенції Р. Н. Союзу, відбувшої ся в Wilkes Barre, Pa.

Сегорічна Конвенція Р. Н. Союзу ухвалила, як відомо, досить багато запо-мог хорим і неспосібним до праці членам нашої організації. Зі зрозумілих кождому причин не можна усіх тих запо-мог дати відразу до розмету, а тимсамим всі ухвалені запомоги не можуть бути на один раз виплачені. Наперед виплатить ся запомоги тим членам, котрі находять ся в найбільшій потребі. З сего приводу я звертаю ся отсим до всіх П. Т. Делегатів XII. Конвенції з такою просьбою:

Нехай кождий Делегат, котрий вносив на Конвенції просьбу о за-помогу для якогось члена свого відділу, а ся за-помога зістала Конвенцією ухвалена, порозуміє ся добре з урядом місцевого відділу Р. Н. Союзу і нехай донесе мені сейчас імя і назвиско того члена, котрому за-помогу ухвалено, суму тої ухваленної за-помоги і відповідь: чи той член находить ся в таких матеріяльних об-ставинах, що за-помоги потребує зараз, чи може якийсь час почекати.

Надіслана відповідь має бути під-писана Делегатом даного відділу і місцевим Урядом того-ж відділу.

З поважанєм
С. Ядловський,
гол. фін. секр.

Дописи.

3 Carteret, N. J.

Безсовісний шторник.

Якщо легким, хоч і нечесним способом прийти до маєтку, навчив нас п. Петро Росолович в Картерет, Н. Дж. Послухайте лиц, добрі люди.

Наш Картерет невеличка місцевість, положена коло Перт Амбою, а славна хіба тим, що має множество Жидів, які загорнули в свої руки всі бізнеси почавши від салонів, а скінчивши на всіх шторах.

Перед шістьма місяцями явився до нас п. Петро Росолович з Філадельфії. Він представився як добрий Русин-Українець, добрий патріот, а притім вислужений вояк американський, і просився, що хоче у нас заложити штор (бучерню і гросерню), а має практику, бо його рідний брат є шторником в Філадельфії і він йому допоможе. Ми дуже урадувалися і приобіцяли, що піпрем його всіма силами. Решту зробив наш душпастир в церкві, заохочуючи людей, аби всі брали лиш в своїм руським шторі.

З початку, понеже п. Росолович не мав много гроша, ішло йому досить поволи, але з часом при помочі добрих людей, коли до штору зачали горнути ся не йво Русини але і Словаки, Поляки та околичні Американці (бо п. Росолович знає красно говорити по англійськи), штор розвинувся дуже гарно. Та помимо того п. Росолович, маючи вже кредит, яко богатий шторник, почав позичати гроші, а білів за всі річи, які брав до штору, не виплачував. Такому на пр. пекареви, бідному чоловікови (якомусь Полякови в сусіднім містечку Chrome, який в день ходив до шапи і заробляв на свою родину, а в ночи пік хліб і ледви може кілька годин міг спати, завинив за сам лиш хліб \$107.00, за ковбаси \$76.00, за мясо \$65.00, а що завинив за гросерню в великих складах в Перт Амбою, Нью Йорку і Ньюарку, того вже ніхто з нас не знає. Один наш Русин, який був у него помічником, каже, що білі (рахунки) давно не плачені, а своїм підступом зумів собі вивести всюду кредит. Всі гроші, які приходили за товар, лиш складав, не видаючи нічого, а навіть не платячи своему помічникови. Крім того понапозичав у добрих людей, де лиш далося, по 150, 100, 50, 35, 15 доларів, і то так, що один о другім не знав, бо всюду просив і наказував, аби про позичку нікому не говорили, бо йому встидно.

В неділю дня 3. падолиста с. р. не стало між нами пана Росоловича ані його жени Анни з Мусялів Росоловичової. (Для остероги поміщуємо ось тут їх фотографічні знімки). Обое вийшли по полудни на прохід і більше до Картерет не вернули. Коли їх не було до пізної ночи, шторовий помічник отворив двері їх помешкання і на диво знайшов лиш порожнє ліжко і порожній куфер. Всі річи, кажуть тепер сусіди, вже кілька день тому відослав десь в бочках. Коли ми пішли на дино (стацію) довідати ся, де ті річи надані, залізничний урядник прочитав нам з книги, що Росолович відослав річи дня 1. падолиста на

адресу: Mr. Nicholas Rosolowicz, 4357 Wayne St., Philadelphia, Pa.

Так віддячив ся Росолович нам всім за те, що ми поперли його штор і допомогли йому доробити ся маєтку. Як каже помічник, то після сего, кілька люди виплатили за товар, міг п. Росолович за цілий час взяти з собою готівки найменше \$2.000.00. Тепер, маючи в руках таку готівку, буде міг п. Росолович на иншім плейзі, а може і у великім місті, змінити своє назвисько і заложити відразу великий штор. Коли п. Росолович був ч-сний, був би і тут прийшов до маєтку і чести у людей, але способом гідним, а так збезчестив своє ім'я — родину свою і своєї жени, а нам, тутешнім Русинам, зробив велику кривду, бо помимо того, що понатягав деяких людей, лишив лиш встид і ганьбу! Дясує Жиди аж заходять ся від сміху і утіхи, як то викивав нас наш чесний Русин шторник. Так потраплять поступати лиш безхарактерники і шубравці!

Ми подали до публичного відома цілу ту сумну подію, аби люди і на других плейзах стерегли ся подібних ошустів, і не давали віри першому ліпшому пройдисьвітови.

В доказ правди потверджуємо се писемно власноручними підписами.

Йосиф Гінда, преде. парохії.
Лаврентій Угрин, дякоучитель,
Михайл Черепанак,
бувший помічник руського штору.

3 Seymour, Conn.

Просьба до Русинів села Бутин, жовківського повіту.

Дорогі Земляки! Як Вам відомо, вже від кількох літ є в нашім селі читальня „Просьвіти“, котра задля браку власного дому не може як слід розвивати ся. Тому Виділ сеї читальні порішив поставити сего року свій власний дім, однак з недостачі гроший не може розпочатого діла допровадити до кінця. Нашим святим обов'язком є допомогти своїм родимцям, щоб вони сей читальняний дім як найскорше побудували.

Дорогі Крайни! Нехай між нами не буде ні одного, котрий по можности не офірував би хоч кілька центів на таку важну ціль. Знайте, Родимці, що чим скорше допоможемо нашим Бутинянам поставити читальню, тим скорше викоринимо всю московську заразу з нашого села! А коли се стане ся, тогди можна буде сказати сміло, що в наше віконце засьвітило сонце!

До тепер зложили на сю ціль слідуючі особи: Гр. Сироїжка і Я. Грабар по 2 дол.; В. Процик і Т. Чикало по 1.25 дол.; П. Салик і Н. Н. по 1. дол. — Разом \$8.50. Сі гроші (40.45 К.) відіслано дня 22. жовтня с. р. поштовим переказом (ч. 4749) на руки касієра читальні, М. Величка. — Яків Грабар, Box 446, Seymour, Conn.

Прим. Редакції: Підписаний під повисепою просьбою п. Я. Грабар прислав на наші руки для перевірки поштову посвідку з Сімор, Конн., на якій зазначено вислану до краю квоту (40 К. і 45 сот.) На жадане п. Грабаря сю посвідку йому звертаємо.

3 Ford City, Pa.

Повертаючи з Бофало, стрінув ся з одним громадянином з Форд Сіти, котрий запросив мене на представлення „Наталка Полтавка“, яке того вечера мали відіграти місцеві руські аматори. Я радо згодив ся і пішов туди, куди мене знакомий повів. В сусідстві тої галі, у котрій мало відбути ся представлення, найшов я

кількох Русинів, які забавляли ся весело з Поляками і Словаками, граючи в пулі (білярд) та попиваючи пиво. Я звернув увагу сих Русинів, що пораїти на представлення, а вони знаєте що мені відповіли? „Нам — кажуть — і тут добре... Ліпше грати в пулі і пити пиво, ніж давати ся на якусь-там комедію!“ Ся відповідь дуже мене здивувала, а навіть обурила. Я поспитав свого знакомого, що се за люди і чому вони такі темні. Знакомий відповів мені, що се люди не „прості“, а проводирі місцевої „Січі“. „Вони, — каже мій знакомий — не тільки, що самі на ніякі представлення не ходять, але ще й других відмовляють. Та ви не бійте ся — мовив він прикінці, — у нас таких темняків не багато, а загал наших людей ім не вірить, і робить те, що кожний розумний чоловік робити повинен“.

Сі слова мене трошки підбадьорили і я пішов зі своїм товаришем на представлення. Мій знакомий говорив правду. На галі людей повно, аж набито. Перед самим представленням мав до зібраних коротеньку промову місцевий душпастир о. К. Ващишин, а після сеї промови піднесла ся куртина і на сцену вийшла Наталка. Не буду тут описувати цілої тої гарної оперетки, бо вона звісна всім читачам „Свободи“ дуже добре. Скажу лише загально, що фодсїтські аматори відіграли „Наталку Полтавку“ на причуд гарно, далеко гарніше, ніж можна було сподівати ся. Нехай же їм буде за се честь і слава!

По представленю я ще говорив з деякими людьми про місцеві обставини і переконав ся, що в тій руській громаді нема ще цілковитої єдности і згоди. Одні Русини хотять мати свою церкву і галю, другі свого овященника, треті свого дяка і т. д. Один тягне до ліса, другий до біса... Чи воно так довго буде — Бог святий знає, але мені здається, що фодсїтські громадяни возмуть ся за розум і заведуть у себе трохи инший лад і порядок... Поживемо, то й побачимо, чи ті люди, котрі пхають ся на чоло народу, будуть дальше грати в пулі та пропивати свої центи з Поляками і Словаками, чи може вразумлять ся і зачнуть жити иншим житєм.

Гість з подорожі.

3 St. Louis, Mo.

Ст. Луїс є найбільшим містом на Вестах (в західній часті Зл. Держав). Находяться тут фабрики заліза, цегольні і карпати, тож роботи доволі, але робітників бракує. Тут будують тепер через ріку Міссісіппі величезний двоверховий міст, що має коштувати \$5.250.000. Роботи коло будови того моста йдуть тепер дуже поволи, бо бракує гроший на докінчення.

Народа руського є в нашім місті не дуже багато, але маємо за те гарну церкву і два парохіяльні доми. Православні мають свою церкву в однім приватнім домі. Руських братств є тут аж шість: два братства належать до Р. Н. Союзу, два до Общества, одно до Соєдиненія, а одно церковне. Новішими часами заложено ще одно нове товариство — „Січ“. Нашим парохом є тепер о. Василь Жолдак, а дякоучителем д. Петро Димитрик. Не бракує тут і руських салоністів. Найстарший з них А. Валевський (вже тутки 15 літ), відтак В. Колодій, М. Петровський, Ст. Зелінський, Суда, Хач і Ко., та „православний од Горлиць“ Ст. Демченко. Маємо також двох своїх гросерників (торговців корінними товарами) а се: В. Макара і С. Глад. Ось тільки між нами бізнесменів; решта наших людей працюють по всіляких фабриках, заводинах і т. д. Наш нарід прожи-

ває не тільки в Ст. Луїс, але і в сусідних коло него місточках, як Madison, East St. Louis, Belleville, Mt. Oliver, Stanton і инших. Комунікація дуже догідна і дешева. Як Бог дозволить прожити, то наша руська громада розвине ся тут гарно і стане на рівні з прочими більшими руськими колоніями в Америці.

А. Валевський.

Просьба

в справі підмоги балканським Слав'янам.

На днях зав'язав ся в Cleveland, O. тимчасовий слав'янський Комітет в цілі несення помочи слав'янській людности на балканському півострові, яка тепер тяжко страждає з причини лютої війни, а ще більше з причини нечуваних жорстокостей, яких допускають ся безсердечні Турки на безпомічнім християнським народі. Жалуюмо дуже, що задля недостачі місця не можемо подати сеї горячої просьби, яку нам надіслав сей Комітет, в цілій її основі, хоч з другої сторони думаємо, що хто має у грудях тепле і спочутливе серце, тому не треба говорити багато. Тимчасовий заряд сього Комітету (Ян Панкух, преде., Йосиф Венцко, кас. і Алексій Русиник, секр.) скликає на день 15. с. м. великі всеслав'янські збори, що відбудуть ся вечером в Acme Hall, E. 9-th Str., Cleveland, O. На тих загальних зборах буде промовляти багато бесідників, а тимчасовий Комітет доповнить ся так, щоби в ній заступлені були всі слав'янські народности. Доси зібрано вже на підмогу балканських Слав'ян поперх 100 дол., а всякі жертви на ту ціль треба слати на руки тимчасового касієра (покладника): Joseph Wencko, 507 Hill Str., Cleveland, O. Комітет відніс ся листовно до великого сербського патріота проф. Мих. І. Пушіна з просьбою, щоби він всі призирані тим Комітетом жертви розділив в своїм часі поміж бідних балканських Слав'ян. Всі датки будуть квітовані по часописях вже на другий тиждень. Наших родимців просимо, щоб вони, вислаючи свою жертву на повисшу ціль, зазначували виразно, що суть Русинами-Українцями.

ВІД ГОЛОВНОГО УРЯДУ РУСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

РОЗПОРЯДЖЕНЄ.

До Впов. П. П. місцевих Урядників і Членів Р. Н. Союзу в Америці.

Всі зміни адрес поодиноких членів, які до тепер були прислані до „Свободи“, мають пп. місцеві секретарі поодиноких відділів Р. Н. Союзу, почавши з днем 1-го падолиста (нов.) 1912 р. виписувати кожного місяця точно на відповіднім друку, що називає ся „Місячний виназ для експедиції „Свободи“ до Гол. Уряду Р. Н. Союзу“ і засилати кожного місяця враз з розметом і иншими паперами до Головного Уряду Р. Н. Союзу. Всякі письма: чи то зміни адрес, чи инші справи поодиноких членів, котрі удавати ся будуть до „Свободи“ приватно, а не через місцевий Уряд відділу, не будуть приймаєні ані полагджувані. Кождий член, що має якунебудь справу до експедиції „Свободи“, має віднести ся з нею до місцевого Уряду свого відділу, а місцевий Уряд сю справу залагодить з Головним Урядом Р. Н. Союзу за посередництвом бляннєту „Місячний виназ для експедиції „Свободи“.

Рівнож від 1-го падолиста 1912 р. пп. місцеві секретарі мають уживати нових друків до „Зміни посмертного“, після § 178 статута Р. Н. Союзу. Старих друків не можна більше уживати.

Мих. Угорчан.

гол. рекорд секр. Р. Н. Союзу.

— Тут тяжко жити?

— Років п'ять, небоже! — Він охнув.

— Як давно тут живе, дядьку?

Татарина.

— Він давно тут живе, дядьку? — Років п'ять, небоже! — Він охнув. — Тут тяжко жити?

...що зробив?

— Та за якого біса мене бити має? Хибя я йому що зробив?

— Ти його так не питай, а то розсердиться та ще побє.

— Ти його так не питай, а то розсердиться та ще побє.

— Мовчи! — гукнув Татарин і вийшов.

До Павлуся приступив один новольник Укранець.

— Ти звідкіль? — питає по-українськи. Павлуся відповів, та він дивувався, як сей Татарин так добре знає його мову.

Війшовши до челядної, Павлуся не знав, що з собою робити. Прийшов найстарший між слугами і став його з хвостом оглядати.

— Ти звідкіль? — питає по-українськи. Павлуся відповів, та він дивувався, як сей Татарин так добре знає його мову.

— 311 —

— 120 —

літами Татарин. Він зараз догадався, що Павлуся прось дуже провинився, коли його сюди послали.

Перше привитане його було, що вдарив його долоною по спині. Спина заболіла так, що Павлуся аж крикнув з болю.

— Дай йому спокій, Муйо! — каже Татарин, що його сюди привів: — Його йно-що вбило.

— Тут еще не так вибють, коли буде неслухняний...

Павлуся заставили дойти кони, робити каймак (сир) та кумис (горілку з кобилячого молока). Не було йому супочинку від св'яту до ночі. Та Павлуся робив своє діло, слухаючи у всіх Муйа. Бити він боявся як огню. Так тривало три неділі.

Тепер після його Муйа пасти табун. Се вже була легша робота і більша свобода. Павлуся любив коні. Як іно дістався сюди, став придумувати над способами утечі. Кони вже вибрав найліпшого. Приготовлявся до утечі повила і з розмином. Він став обкрадати товаришів конюхів. Одному вкрав ножа, другому сумку на харч, третьому удементу. Все те ховав по-чисто в дуплаве старе дерево. При сім був

За сестрою.

— Років п'ять, небоже! — Він охнув.

— Як давно тут живе, дядьку?

Татарина.

— Він давно тут живе, дядьку? — Років п'ять, небоже! — Він охнув. — Тут тяжко жити?

...що зробив?

— Та за якого біса мене бити має? Хибя я йому що зробив?

— Ти його так не питай, а то розсердиться та ще побє.

— Ти його так не питай, а то розсердиться та ще побє.

— Мовчи! — гукнув Татарин і вийшов.

До Павлуся приступив один новольник Укранець.

— Ти звідкіль? — питає по-українськи. Павлуся відповів, та він дивувався, як сей Татарин так добре знає його мову.

Війшовши до челядної, Павлуся не знав, що з собою робити. Прийшов найстарший між слугами і став його з хвостом оглядати.

— Ти звідкіль? — питає по-українськи. Павлуся відповів, та він дивувався, як сей Татарин так добре знає його мову.

— 321 —

— 121 —

смирний, слухняний, усім служив охотно, так що ніхто його не підозрівав.

Павлуся заодно думав над тим, чого йому в дорозі буде треба, і зараз для себе прятая.

Одного дня викрав Сугейманів син Мустафа оглядати табун.

Він пізнав зараз Павлуся і прикликав його до себе.

— Добре тобі тут?

— Добре, дуже добре.

— А спина загоїлася?

— Ні знаку нема.

— Так навчило тебе бути покірним?

— Навчило.

Муйо признав, що Нало (так його тепер прозвали) дуже добрий хлопець і слухав.

— Позв'ятра вернеш до покоїв...

— Як прикажете.

А собі подумав Павлуся: „Чорта лисого скорше побачиш, чим мене в покоях“.

Другі новольники дуже заvidiaли Павлуся.

Мустафа встав при конях великий порядок. Показав усіх і нагородив Муйа.

Павлуся не хотів довше відкладати утечі:

За сестрою.

— Років п'ять, небоже! — Він охнув.

— Як давно тут живе, дядьку?

Татарина.

— Він давно тут живе, дядьку? — Років п'ять, небоже! — Він охнув. — Тут тяжко жити?

...що зробив?

— Та за якого біса мене бити має? Хибя я йому що зробив?

— Ти його так не питай, а то розсердиться та ще побє.

— Ти його так не питай, а то розсердиться та ще побє.

— Мовчи! — гукнув Татарин і вийшов.

До Павлуся приступив один новольник Укранець.

— Ти звідкіль? — питає по-українськи. Павлуся відповів, та він дивувався, як сей Татарин так добре знає його мову.

Війшовши до челядної, Павлуся не знав, що з собою робити. Прийшов найстарший між слугами і став його з хвостом оглядати.

— Ти звідкіль? — питає по-українськи. Павлуся відповів, та він дивувався, як сей Татарин так добре знає його мову.

— 321 —

— 124 —

— Хибя ж не можна?

— Ти певно не знаєш, що тебе жде?

Павлуся мількнула через мовок спасенна гадка. Він одповів:

— Як відрубать голову, то не одну в дві.

— А то як? Хибя у тебе дві голови?

— В мене одна, а в тебе друга, то чей же дві.

— Хибя ж мені за що?

— Почутиш. Ти оподібешся заплести за втікача?

— Еге ж! Сугейман-ефенді багатий чоловік і заплатить добре...

— Так як усе?

— Так як усе.

— Коли бо ні. Сиди разом або голову вігне або виб'ють повелить...

— Тобі би язык вірзати за твою другу бачечку — сердився Татарин.

— Та не сердься, бо я правду кажу. Та одно тебе питаю: чи ти мене пустити хочеш, куди я пустився?

— Ні.

— Значить: приведиш мене до дому Сугеймана?

— Егугі (так)!

За сестрою.

— Років п'ять, небоже! — Він охнув.

— Як давно тут живе, дядьку?

Татарина.

— Він давно тут живе, дядьку? — Років п'ять, небоже! — Він охнув. — Тут тяжко жити?

...що зробив?

— Та за якого біса мене бити має? Хибя я йому що зробив?

— Ти його так не питай, а то розсердиться та ще побє.

— Ти його так не питай, а то розсердиться та ще побє.

— Мовчи! — гукнув Татарин і вийшов.

До Павлуся приступив один новольник Укранець.

— Ти звідкіль? — питає по-українськи. Павлуся відповів, та він дивувався, як сей Татарин так добре знає його мову.

Війшовши до челядної, Павлуся не знав, що з собою робити. Прийшов найстарший між слугами і став його з хвостом оглядати.

— Ти звідкіль? — питає по-українськи. Павлуся відповів, та він дивувався, як сей Татарин так добре знає його мову.

— 311 —

— 117 —

ви, а не видав ні одного стону. Він сім на великі і трясся цілий тїлом. Ось понався... Гайда собі цілком инакше, а воно ось що. До нього приступив великий Остап:

— Що ти, небоже, йому сказав, що тебе били?

— Нічого. Підмовляв мене на бісурманську віру, так я не хотів...

Я говорив з ним, як з чоловіком, а то ввір.

— З ними не можна просто балакати, як з нашим братом; з ними треба хитрити, називати казнями...

— Що ж ти сказав?

— Я казав, що як мені буде тут вте, то втечу.

— Дурень ти! Хто ж так говорить? Тобі треба було показувати покірного, тебе лишали би в горниці на послухах...

— Не хочу — каже Павлуся: — Найліпше кодо коний ходити.

— Кудик тебе признавав?

— До конюхів...

— Не гадай, що то легко діло. Там по-падеш під руку такого чорта, що наш потур-нак Ібраїм, то ягюл. Там наїгжає...

Останні відійшли в Павлуся сорочку і по-

Старшина над конюхами був уже старший

Він втрапив надію на те, щоб сестру визволити.

Коли виїхали у степ, він важко задумався над тим, що довідав ся від земляка. Він

Павлусь, їдучи майданом, здіймив шапку і став молити ся.

Вийшов перед двориче. Тут стояв Татарин на кони. Павлусеви вказав коня і велів сідати охляп без сідла. Той Татарин не знав української мови і не говорив ні слова.

Павлусь оглянув цілу оселею. Хоч страх боліла спина, він дививсь на Татар з горда. „Допоможи мені, Господи Спасе і сьвята Покрово, визволити ся та козаком стати! Усієї шалаші я з димом пущу і з долиною зрівнаю“.

Розмова перервала ся, бо саме вийшов в челядну Ібрагім Потурнак і велів Павлусеви збирати ся в степ до табунів.

Павлусь усеїв лише обмінати ся очима з земляком.

Розмова перервала ся, бо саме вийшов в челядну Ібрагім Потурнак і велів Павлусеви збирати ся в степ до табунів.

Павлусь усеїв лише обмінати ся очима з земляком.

Розмова перервала ся, бо саме вийшов в челядну Ібрагім Потурнак і велів Павлусеви збирати ся в степ до табунів.

Павлусь усеїв лише обмінати ся очима з земляком.

Розмова перервала ся, бо саме вийшов в челядну Ібрагім Потурнак і велів Павлусеви збирати ся в степ до табунів.

Павлусь усеїв лише обмінати ся очима з земляком.

Розмова перервала ся, бо саме вийшов в челядну Ібрагім Потурнак і велів Павлусеви збирати ся в степ до табунів.

Павлусь усеїв лише обмінати ся очима з земляком.

Розмова перервала ся, бо саме вийшов в челядну Ібрагім Потурнак і велів Павлусеви збирати ся в степ до табунів.

Тоді Павлусь вимовляв ся, що його піде.

Він виминав татарські аули і їхав навмання степом.

Коли розвиднілось, годі було хлопцеви не стрігти Татар у степу. Та вони його

Він виминав татарські аули і їхав навмання степом.

Коли розвиднілось, годі було хлопцеви не стрігти Татар у степу. Та вони його

Він виминав татарські аули і їхав навмання степом.

Коли розвиднілось, годі було хлопцеви не стрігти Татар у степу. Та вони його

Він виминав татарські аули і їхав навмання степом.

Коли розвиднілось, годі було хлопцеви не стрігти Татар у степу. Та вони його

Він виминав татарські аули і їхав навмання степом.

Коли розвиднілось, годі було хлопцеви не стрігти Татар у степу. Та вони його

Він виминав татарські аули і їхав навмання степом.

Коли розвиднілось, годі було хлопцеви не стрігти Татар у степу. Та вони його

Він виминав татарські аули і їхав навмання степом.

Коли розвиднілось, годі було хлопцеви не стрігти Татар у степу. Та вони його

Він виминав татарські аули і їхав навмання степом.

Коли розвиднілось, годі було хлопцеви не стрігти Татар у степу. Та вони його

Тоді Павлусь вимовляв ся, що його піде.

Він виминав татарські аули і їхав навмання степом.

Коли розвиднілось, годі було хлопцеви не стрігти Татар у степу. Та вони його

Він виминав татарські аули і їхав навмання степом.

Коли розвиднілось, годі було хлопцеви не стрігти Татар у степу. Та вони його

Він виминав татарські аули і їхав навмання степом.

Коли розвиднілось, годі було хлопцеви не стрігти Татар у степу. Та вони його

Він виминав татарські аули і їхав навмання степом.

Коли розвиднілось, годі було хлопцеви не стрігти Татар у степу. Та вони його

Він виминав татарські аули і їхав навмання степом.

Коли розвиднілось, годі було хлопцеви не стрігти Татар у степу. Та вони його

Він виминав татарські аули і їхав навмання степом.

Коли розвиднілось, годі було хлопцеви не стрігти Татар у степу. Та вони його

Він виминав татарські аули і їхав навмання степом.

Коли розвиднілось, годі було хлопцеви не стрігти Татар у степу. Та вони його

Він виминав татарські аули і їхав навмання степом.

Коли розвиднілось, годі було хлопцеви не стрігти Татар у степу. Та вони його

Тоді Павлусь вимовляв ся, що його піде.

Він виминав татарські аули і їхав навмання степом.

Коли розвиднілось, годі було хлопцеви не стрігти Татар у степу. Та вони його

Він виминав татарські аули і їхав навмання степом.

Коли розвиднілось, годі було хлопцеви не стрігти Татар у степу. Та вони його

Він виминав татарські аули і їхав навмання степом.

Коли розвиднілось, годі було хлопцеви не стрігти Татар у степу. Та вони його

Він виминав татарські аули і їхав навмання степом.

Коли розвиднілось, годі було хлопцеви не стрігти Татар у степу. Та вони його

Він виминав татарські аули і їхав навмання степом.

Коли розвиднілось, годі було хлопцеви не стрігти Татар у степу. Та вони його

Він виминав татарські аули і їхав навмання степом.

Коли розвиднілось, годі було хлопцеви не стрігти Татар у степу. Та вони його

Він виминав татарські аули і їхав навмання степом.

Коли розвиднілось, годі було хлопцеви не стрігти Татар у степу. Та вони його

Він виминав татарські аули і їхав навмання степом.

Коли розвиднілось, годі було хлопцеви не стрігти Татар у степу. Та вони його

КАЛЕНДАР.

ПАДОЯИСТ.

Дні	Руські святі
14 Четвер	† К. і Д.
15 Пятн.	Акиїдина
16 Субота	Акетини Іосифа
17 Неділя	25. Іоанія пр.
18 Понед.	Галактіона м.
19 Вівтор.	Павла еп. Кл.
20 Серед.	Бронима, Лаз.

НОВИНКИ.

Сьвіжа могила. „Над срібнолентим Сяном, в стародавнім городі Володаря стане одною могилою більше! Не стане в живих Григорія Цеглинського. Помер у непривітній, далекій столиці і тільки тліні останки його прийдуться примістити українському Перемиському, в котрім Покійний трудився на народній ниві від 1888 р.“ — Ось такі печальні слова читаємо на вступі довгого некрологу, поміщеного в 39. числі львівської „Неділі“.

Григорій Цеглинський родився 9-го марта 1853 р. в Калущі (Галичина), де його батько Іван був поліційним урядником. Народні школи скінчив в родинній місці, низшу гімназію в Коломиї, а вступив в Станіславові. По іспиті зрілості в 1874 р. записався на філософський факультет віденського університету, а скінчивши його, став 1879 р. заступником учителя в українській гімназії у Львові; в рік опісля іменовано його дійсним учителем цієї гімназії. В 1881 р. оженився з донькою сьвященника Підгайчик Григорія Вацка, Софією і жив у Львові до 1888 р., коли то декретом міністерства просвіти іменовано його управителем самої української паралельної класи при гімназії в Перемишлі. Небавом сі порядні класи виділено в особну руську гімназію, а її директором настановлено бл. п. Цеглинського. Коли в Галичині розгорілася акція за парламентарну виборчу реформу, став сивоволосий директор в першій ряді агітаторів і у великій мірі причинився до того, що наша акція в справі реформи була така імпонуюча і поважна, що звернула на себе увагу цілої держави. Вибір на посла (в 1907 р.) до віденського парламенту від руської людності перемиського округу був природним висловом признання і довіри широких мас народних для Григорія Цеглинського.

З Цеглинським сходять до могили одна з найхарактеристичніших постатей старшого покоління українських народовців у Галичині. Як довголітній педагог визначався найбарвнішими прикметами учительського звання і був правдивим приятелем молодіж. Опікувався дуже щиро бурсою для незаможних учеників, а побіч своєї праці в гімназії находив час і на провід в дівочій інституті і ліцею, і на працю в кредитовім товаристві „Віра“ і в „Руській Школиці“, та всяких політичних організаціях. Ще будучи на віденському університеті, перейнявся глибоко демократичним духом і був членом студентського товариства „Січ“. На становищі професора у Львові брав діяльну участь у громадянській і письменській праці галицьких Українців. Тов. „Руська Бесіда“ повірила йому в 1882 р. заряд українського народного театру. Побачивши вузький круг репертуару сего театру, взяв ся Цеглинський за перо і став малювати зі сатиричною зазваскою правдиве жите мішаньства, ходячої шляхти, сьвітської і духовної інтелігенції та селянства. Першим його драматичним твором була комедія „На добродійні цілі“, за якою пішла мішанська пригода „Тато на заручинах“, а відтак „Соколик“, „Шляхта Ходачкова“, „Лихий день“ і інші. З новітніх його творів подобалися найбільше нашій публіці „Ворожит“, „Торговля жемчугами“ і „Кара совісті“. Усі свої драматичні твори підписував Цеглинський псевдонімом (прибраним іменем): Григорій Григорієвич. Окрім своїх драматичних творів писав Цеглинський ще багато інших річей, про які тут задля нестачі місця не згадуємо. Покійник дав ся найбільше пізнати, не тільки своїм але і чужим, на становищі посла; його заслуги на полі політичній прямо колосальні! Умер у Відні на

серцеву недугу дня 23-го жовтня с. р. Тіло бл. п. Григорія спроваджено залізницею до Перемишля і там похоронено в неділю, дня 27-го м. м. Затужила за своїм вірним сином вся галицька Україна, заплакали за своїм добродієм всі його бувші ученики і учениці, засумували всі приятелі, товариші і почитателі за помершим небуденним патріотом. Навіть чужинці віддали заслужену честь його пам'яті! — На його сьвіжу могилу шле грудку чужої землі і американська Русь-Україна.

Земля пером Покійникови і вічна йому пам'ять!

Чужинець в обороні Шевченка. Кн. Макс Саксонський, брат саксонського короля, великий приятель Русинів, гостив минулого тижня на Буковині, щоби познакомитись з тамошніми церковними відносинами. Між иншим розмовляв з латинським прелатом в Сучаві о. Шмідтом, великим ворогом Русинів. О. Шмідт не міг затаїти своєї ненависти до всього, що руське, і давав обмовляти руське духовенство і т. д. Щоби цілковито зогидити Русинів, о. Шмідт накинув ся на Шевченка, називаючи його безбожником і т. п. Однак князь Саксонський сказав, що Русинів добре знає і заперечив всьому, що польський ксензуно в своїй русиноїдності наговорив. З окрема станув в рішучій обороні нашого найбільшого поета Шевченка, котрого всі поезії добре знає, і сказав, що більше релігійного чоловіка, як Шевченко, годі собі уявити. Тим самим дав сей чужинець відправу нашим капцям, котрі також плюгають Шевченка, посягаючи його о безбожність. Князь Макс Саксонський є сьвященником, отже його слова тут багато значать.

Відликане заподіяної кривди. Будапештська „Неділя“ простує в 43 числі заподіяну еп. Ортинському кривду, відкинувши уся ту брехню на нашого владика, яку перепечатала була з „Ам. Р. Вістника“, і кінчить своє спростоване ось тими словами: „В інтересі правди должностю держиме собі вість „Русина“ публікувати, бо се то пожадає не лише „общій мораль“, але и достоинство епископское, честь и авторитет епископа Ортинского“.

Сьвяточне отворене приватної народної школи ім. короля Данила у Львові відбуло ся дня 20-го м. м. о год. 1-ій в полудне. Мимо слоти і значного віддалення школи від центра міста (улиця Мартина ч. 24 А.), прибуло досить значне число публіки, а між нею много відпоручників українських інституцій і товариств. Акту посьвячення доконав Впр. о. мітрат Туркевич, почім наступили сьвяточні промови, яких рад почав предсідатель шкільного комітету дир. Гайдукевич, що яко господар привітав зібраних гостей та подякувавши їм за участь, поручив їх старанням молоденьку інституцію. По ній промовляли пп. Шухевич, К. Малицька, Я. Весоловський іменем „Просвіти“, І. Ігнат іменем „Сокола II.“ і ц. Л. Цегельський від посольської репрезентації. Між промовами віддеклямувала учениця сєї школи звисний вірш „Рідна мова“, що нагородили присутні оплесками. По відсвіпанню національного гимну гості почали розходити ся, а батьки шкільної дівчини і члени комітету, не зважаючи на спізнєну пору обідову, ще довго розмовляли та полагоджували деякі шкільні справи. Гості зложили на цілі школи 253 корон.

Мрії Поляків про відбудоване своєї вітчизни. В часописі „Нью Йорк Івнінг Джорнал“ з дня 6. с. м. читаємо таку новинку: „Коли балканська війна спричинить оружну розправу поміж великими європейськими державами, польський нарід пробувати-ме увільнити свою вітчизну. Так сказав сьогодні граф Александер Дембскі, польський патріот і політичний біглець. На підмогу сего повстання збирають ся вже фонди, а гр. Дембскі обізджати-ме Злучені Держави, щоб приєднати для сєї ідеї своїх земляків та викликати між ними прихильні до сєї справи чувства. Поляки бажають оснувати республіку, взоровану на засадах сего краю. В Злучених Державах проживає около 200 тисяч Поляків“. — Цікаво знати, з ким граф Дембскі виступить до бою аж з трома нараз державами, коли в двох найбільших польських містах в Росії, т. є. у Варшаві і

в Лодзі не вибрано при теперішніх виборах до російської Думи ані навіть одного правоборця-Поляка. А може пан Дембскі думає запросити до того повстання „брати Русинів“ з Галичини?...

Недуга російського царевича. Єдиний син царя Миколи II. осьмилітній престолонаслідник Александер лежить тяжко недужий. Задля його нечаяної недуги приспінено виїзд царського двора зі Спалі до Царського села. Через те, що рід і причину недуги ослонюють двірські круги великою тайною, розійшла ся чутка, що причиною недуги не є „припадкове“ скалічене, але зранене кулею революціонера в долішню частку живота. З того, що до недужого покликано проф. Федорова, який є спеціалістом до ниркових хоріб, вносять, що у царевича зранене нирок.

Самоубийство російського контрамірала. Командат царського яхту „Стандарт“, контрамірал Чабін застрелив ся 24. м. м. в своїм міській помешканю з карабіна. Чабін звернув на себе увагу царя одним хоробрим подвигом в часі російсько-японської війни і він мимо молодого віку став командантом царського яхту і любимцем цілої царської сім'ї, з якою відбував усі подорожі. Причини його самоубийства незвичайно загадочна. Не виключено є, що воно стоїть у звязі з викритим заговором революціонерів-моряків з чорноморської флотії. Слідство виказало, що революційна організація чорноморської флотії задумувала задержати яхт „Стандарт“, як він приїде до Севастополя, увязнити царську сімю та зажадати надання справжньої конституції. А що ся революційна організація була у зносінах з залогами інших кораблів, то дуже можливо, що слідство виказало контакт революціонерів з залогою „Стандарта“, що довело Чабіна до самоубийства.

На російським кордоні. З села Кудринців, каменецького повіту (на Поділля) перейшла — як пишуть до „Поділля“ — бувша австрійська піддана 30. вересня потай кордон, щоб побачити ся з батьками та погостювати на храмовім празнику. Вертала ся вона назад з маленькою дитиною на руках. Її замінив вартовий салдат. Коли нечасна жінка підійшла до него, салдат двічі вистрілив в неї і тяжко поранив в ногу та живіт. Жінка впала в воду. Її витягли на беріг і хотіли відвезти зараз-же до шпиталю, який був недалеко. Та вартовий і вахмістр не дозволили зробити се і повезли на-нів мертву жінку аж у хотинський шпиталь. По дорозі до шпиталю жінка вмерла.

Під колесами поїзда. Страшний slučaj став ся недавно на залізничім шляху біля клепарівського моста у Львові. На залізничім валі пасла окол 13-літня дівчина дві корови. Корови сполошили ся надходячого поїзда та пігна-ли, прямо на поїзд. На шляху найшла ся також дівчина, що хотіла відігнати корови. Поїзд не можна вже було здержати. Дівчина дістала ся під колеса поїзда, які відірвали їй ліву ногу та розшарпали праву стопу. Крім сього дізнала дівчина дві тяжкі рани на голові. Безпритомну відвезено до шпиталю. Обі корови поїзд убив.

Пакункова почта. Від 1. січня (януара) 1913 р. входить в жите нова почтова система, що називається „Parcels Post system“ (система пересилання поштою пакунків). Ньюйорський почтмайстер Морган опублікував сими днями коротенький припис до сєї справи п. н. „Domestic Parcels Post Requirements“. З сього припису наводимо для інформації наших читачів отсі дві найважливіші точки: 1) На пакунках усіх чотирох клас (all fourth class matter) треба наліплювати особні пакункові марки (distinctive parcels post stamps). Хто уживати-ме на ту ціл звичайних листових марок, то наразить ся на непотрібну страту, бо в той спосіб зафранковані посилки будуть уважатися за неоплачені („held for postage“). 2) Всі вписані поштою пакунки мусять мати зворотну карту (фрахтовий лист) висилаючого; в противнім разі вони не будуть поштовим урядом приймамі. Хто не хоче мати зі своєю посилкою ніяких клопотів, нехай затямить собі добре обі повисші постанови і нехай поступає після наведеного розпорядку.

Сумна статистика. National Highway Protective Society (товариство, що опікується ся проходами по публичних дорогах) видало на днях звіт, з якого показується, що переїзджаючи улицями Нью Йорку вози є для піхотинців небезпечніші від трамваїв (стріт-кар). Протягом місяця жовтня с. р. убили вози 19 осіб, покалічили 228; трамваї убили 18, покалічили 43; автомобілі убили 24, покалічили 112; з наколесників (біциклістів) згинув тільки один чоловік. Загальне число людей, що протягом минулого місяця потерпіли на улицах Великого Нью Йорку через переїзджаючи вози, вносіть 60 убитих і 187 покалічених. Загальне число дітей, переїханих на смерть у Великій (Грейтер) Нью Йорку за послідних 10 місяців, вносіть 178. Повних 75 процент сих нещасливих випадків припадає на Мангтан і Бруклін.

Авантури з різниками. В Берліні повторюють ся бійки між публікою та різниками, які бойкотують дешевше мясо, спроваджуване з Росії. Авантури відбувають ся або в торговій галі або на сумежних улицах. Одну ятку здемолювано, так що лад мусіла привертати поліція. Магістрат порішив відібрати різникам, котрі не хочуть продавати дешевого мяса, ліценції на продаж в торговій галі і замкнути ятки або продавати мясо через міських урядників.

Жіночий здобуток. Данське правительство видало предложене про признане активного й пасивного права виборчого для жінок.

Кара за неформальне подане. Підчас недавньої військової паради в Росії вибіг з рядів салдат Григорій Бахурін і з карабіном в одній руці а з поданем в другій побіг на зустріч цареві, щоб передати йому свою просьбу о увільнене з війська. По дорозі спинювали його і міністер війни Сухомлінов і ген.-адютант Скалон, але він вирвав ся їм і побіг до царя. За сей злочин передав Бахуріна комендант московського воєнного округу А. Плеве військовому судови, який засудив його на безтермінові каторжні роботи.

ДІМ АГРОХОВСКИЙ СП БАНКОВИЙ

наслідник Л. В. ШВЕНК власитель

ОЩАДНІСТЬ се відстава багатства. Не скуїсть веде до насту, а розумне складає грошей в чеснім, поважнім банку, який дає гаранцію і виплачує процент від вкладених грошей.

ВИСЛАЄМО ГРОШІ з порукою, що адресати одержать їх протягом 10 днів. Телеграфічною дорогою за 24 години. Вислає грошей по найдешевшій курсі.

ШІФЕРТИ до і в Старого краю на всі найліпші і найкращіші корабельні лінії по компанійних цінах.

КАНЦЕЛЯРІЯ НОТАРІАЛЬНА владожує всякі документи австрійські, російські і німецькі, які потверджує кодуль, так що суть важні в краю.

267

Навсича зложена в касі дяловій в сумі **100.000.00. доларів**

У власнім імаху: 292-294 Bedford Ave. per Grand Str. Brooklyn, NY. і III-115 East 7th Street, New York, N. Y.

„SVOBODA“ (LIBERTY)

THE RUTHENIAN WEEKLY

Published every Thursday at
83 Grand St., Jersey City, N. J.Published by
The Little Russian Nat'l Union
of America.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor.
83 Grand St., Jersey City, N. J.A. SAWKA, manager.
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Terms: Two dollars a year.

Single copy: 5 cts.

The largest circulation throughout the
United States, Canada and Europe.
The only advertising medium. Rates
furnished on application.Entered as second-class matter March
30, 1911, at the Post Office at Jersey
City, N. J., under the Act of March 3,
1879.

„С В О Б О Д А“

газетний лист для руського народу в Амери-
ці і орган „Р. Н. Союзу“, виходить що-
тижня в четвер і коштує:в Америці на 12 місяців \$2.00
до старого краю на 12 місяців ... \$2.50
в Америці на 6 місяців \$1.00

Оплачувати газету треба завжди з гори.

Адреса:

„SVOBODA“

83 Grand St., Jersey City, N. J.

Число телефону 498.

Гроші треба посилати в режістрованим
листі, або через експресовий або
почтовий моні ордер. Моні ордер, то є
грошовий переказ, котрий дістанете від
почтара або агента на експресовім офі-
сі, пішліть на нашу адресу, бо без того
ми не годні грошій дістати.Дописи просить ся писати лишень на
одній стороні картки. Дописи, неприго-
жі до друку, нищать ся, наколи з гори
не було зазначено, що жадає ся їх зво-
роту і не було залучено марок на звор-
от.— За всі оголошення (адвертайзмен-
ти), поміщені в „Свободі“, Редакція не
відповідає.Новий президент
Злучених Держав.При сьогорічних виборах, що від-
були ся 5. с. м., перемогла в цілості
партія демократична. Президентом Зл.
Держав вийшов кандидат сей партії
Вудров Вільсон (Woodrow Wilson).
У загальнім голосуванню він дістав
6,476,601 голосів, одержавши 2,255,962
голосів понад вимагану абсолютну
більшість. Противники Вільсона, з
котрими треба було числити ся, ді-
стали: Рузвельт 4,289,077, а Тафт
3,519,108 голосів. Електорів, котрі —
як звісно — вибирають остаточно пре-
зидента, здобув Вільсон 387, Рузвельт
89, Тафт 12. Таким чином демокра-
тичний кандидат має о 286 виборців
більше, ніж його оба противники ра-
вом. Після остаточного обчислення ви-
ходить, що у Конгресі Зл. Держав
демократичні посліди мати-муть біль-
шість о цілу сотку членів. Так отже
приходить до політичної керми нова
(властиво відновлена) партія з нови-
ми намірами і з новими кличами. По-
живемо, то й побачимо, скільки до-
бра придбають демократи для своїх
„контрів“.Двадцять восьмий з ряду президент
Зл. Держав, Вудров Вільсон, родив
ся 28. грудня (Dec.) 1856 р. в Staun-
ton, Va. Він буде отже восьмим пре-
зидентом, походячим з сей першої ко-
лонії нового світа. Дід Вільсона
прибув сюди з Ірландії і поселив ся1820 р. в Steubenville, O. Тут прий-
шов на світ батько Вудрова, Йосиф,
котрий, дійшовши до своїх літ, був
спершу учителем, а відтак презбіте-
ріанським пастором. Дитячий вік пе-
режив Вудров в Augusta, Ga., куди
його батько переніс ся на посаду за-
раз по його народженню. В осени 1870
р. перебрали ся його родичі до Co-
lumbia, S. C., а Вудрова віддали на
науку до колегії в Davidson, N. C.
В р. 1875 вступив Вудров Вільсон на
університет в Princeton, N. J., де по-
чав займатися горячо студіями з обла-
сти політики і де написав перший свій
твір про Конгрес. В р. 1883 записав ся
на дволітний курс політичної економії в
Johns Hopkins University у Baltimore,
Md. і тут опублікував написану со-
бою книжку п. н. „Congressional
Government“. В рік після опубліко-
вання сего твору вернув до свого ста-
рого дому в стеїті Georgia і там о-
женив ся з панною Ellen Louise Azson,
дочкою старого пасторського роду на-
званого стеїту. По ожению викладав
через 3 роки історію і політичну еко-
номію в жіночій колегії в Bryn Mawr,
Pa., а після того був 2 роки професо-
ром на університеті „Weslayan“ в
Middletown, Conn., де опублікував
свій більший твір п. н. „The State“. Сей
твір звернув увагу компетентних
університетських кругів в Princeton,
N. J. і туди покликало його (в р.
1890) на професора, де через 12 літ
викладав на тім університеті науку
права і політики. В р. 1902 (мав то-
ді 46 літ) зістав президентом сего у-
ніверситету і завів на нім деякі ду-
же корисні реформи. В тім часі на-
писав найбільший свій твір, „History
of the American People“. Підчас ви-
борчої кампанії в р. 1910 зістав ви-
браний з демократичної партії губер-
натором стеїту Нью Джерси і на тім
становищі здобув собі загальне при-
звання усіх своїх співгромадян.Заступником президента Вільсона
зістав вибраний Thomas R. Marshall,
дотеперішній губернатор стеїту Ін-
діана.

Балканська війна.

Ся кровава війна вже майже добігає
до свого кінця. Турки ще покладають

WOODROW WILSON.

свою послідну надію на військо, яке зі-
брало ся коло кріпости Чаталя. Від сеї
твердині з полудня поперек на північ до
Чорного Моря тягне ся послідна обо-
ронна лінія віддалена лиш кільканай-
цять миль англ. від Царгорода. Вдасть
ся Болгарам зайняти її, судьба Туреч-
чини в Європі тим самим вже запечата-
на. Панованє Турків в Європі вже раз
на всегда скінчить ся.Довго вони знущали ся над христі-
янськими народами — та хоч аж тепер
по тільки століттях увільнять ся христі-
яни з під їх лютого ярма! А що і самі
Турки не довіряють, щоби їх армія мо-
гла оперти ся Болгарам, попереносили
вже з Царгорода ріжні мійські архіви і
султанські гаремні далеко до Азії.Найтяжчу задачу в сій війні взяли
на себе Болгари. Проти себе мають най-
численнішу турецьку армію а крім того
на тім терені мають кілька турецьких
твердинь, котрі боронять приступу до
Царгорода. І так найбільша твердиня
Адрианополь тримає ся еще доси в ру-
ках Турків. При своїм укріпленню з 50-
60,000 залоги може Адрианополь видер-
жати облогу довгий час. Щоби взагалі
новітню твердиню здобути потреба би
величезних людських жертв. Та Болга-
ри розуміють се дуже добре і тому по
здобуттю важної кріпости Кірк-Кілісег,
положеної 30 миль на схід від Адрия-
нополя, де уїпало багато Турків і де за-
брали велику силу до неволі і маса аму-
ніції і поживи, Болгари поділяли ся в
той спосіб, що одна менша армія при-
ступила до облоги Адриянополя а цілою
силою вдарили на полудне на головну
турецьку армію, котра вздовж желізниць
мала намір уступати ся взад до Царго-
роду. Воєнні кореспонденти пишуть а
також і самі Болгари признають, що во-
ни не сподівали ся так легко зайняти
Кірк-Кілісег. Відай Турки думали, що
Болгари ударять з всею силою на Ад-
риянополь а не на Кірк-Кілісег. Битва
була там дуже завзята і кровава. Скоро
Турки завважали передні сторожи ді-
стали від головного командуючого
розказ ударити несподівано в ночі на
Болгар. Ішли вони двома колоннами
і мали взяти Болгар в два огні. Але ніч
була дуже темна. Падав дощ і віяв силь-
ний вітер. Серед тої птьми зблудили о-
ни з дороги і обі колони стрілили ся
з собою і думаючи, що се Болгари ста-
ли з питомою Туркам завзятостію пра-
жити себе взаємно огнем. До сего вда-
рили на них і Болгари і спричинили їм
величезні страти і замішанє, так що і
офіцери і жовніри утікали зі всіх сил з
поля битви. Тим обяснює ся, що Турків
полягло там 25,000 а крім того взято
до неволі 40,000 а понадто і багато аму-
ніції і гармат. Ся перша велика перемогаБолгар додала їм ще більшої відваги
а на Турків нагнала великого страху.
Щоби утримати дисципліну серед вій-
ська покарано смертю в Царгороді сь-
на єгипецького папі і багато офіцерів,
що утікли з поля битви. З під Кірк-Кі-
лісег подали ся Турки на полудне а за-
ними в погоню пустили ся Болгари. Під
Люле-Бурґас прийшло до чотироденної
завзятої битви, котру знова виграли Бол-
гари і здобули багато гармат та завдали
Туркам величезні страти. Люле-Бурґас
лежить між Адриянополем а Царгоро-
дом яких 100 миль англ. від Царгорода.
Битва під Люле-Бурґас була дуже кро-
вава. Хоч Турки ставили завзятий опір,
але Болгари при помочи своєї артиле-
рії перемогли їх. Пораженє Турків під
Люле-Бурґас рівнає ся поразенню Фран-
цузів під Седаном або Росіян під Мук-
денем а утеча їх рівнає ся повороту
Наполеона з під Москви. Військо здеся-
тковане, котрі не погибли від гарматних
куль, ті в великім перестрахи утікали
і ні генерали ні ніхто не був в силі
встримати утікаючих. Близько 40,000
Турків покрило поле битви а три-че-
твертих цілої артилерії дістало ся в ру-
ки Болгар. Наочний кореспондент, ко-
трый сам мало житем не переплатив
своїй відваги, оповідає, що як тає сніг
перед літнім сонцем, так гинули Турки
від куль болгарської артилерії. Брига-
ди переміняли ся в реґіменти, реґімен-
ти в компанії а сї в малі горстки, котрі
никнули з овиду землі або в панічнім
страху покидали все і утікали. Болгар-
ська артилерія по prostu крала їх ти-
сячами. Підчас цілої битви болгарська
артилерія всегда брала верх а турець-
ка взагалі не ставила жадного поваж-
ного опору. Так, котрі не уступили ся
завчасу ті вигинули до ноги. Так че-
твертий корпус, котрий через два дні
ставив надзвичайний опір і за весь той
час не мав страви в устах, вигинув до
одного. Але і не обійшло ся без того,
щоби і Болгари не потерпіли. Сей сам
кореспондент описує, як оден відділ
болгарський дістав ся в засідку. Коли
Турки опустили Люле-Бурґас вмаши-
рували до него Болгари несподівано
ся, що за горбками в укритю стояла ту-
рецька артилерія. Тоді Турки отворили
сильний огонь, який само зрозуміло ви-
кликав замішанє в болгарських рядах.
Коли шрапнелі здесятували їх, пусти-
ла ся на них кавалерія, котра знищила
їх до решти.Але взагалі Болгари оказували ся
неструдженими, на нічо не вважали, а-
ле перли Турків всегда і всегда напе-
ред, не даючи їм ані спочити ані упо-
рядкувати ся. Той самий свідок опові-
дає, що Болгари холоднокровно як би
на маневрах вибирали догідне місце і
звіси з великою точністю нищили
Турків. А на те все Турки навіть не від-
повідали, бо трафляло ся дуже часто, що
турецька артилерія не мала подостат-
ком куль і жовніри з заложеними рука-
ми стояли коло гармат і чекали рівно-
душно на певну і неминучу смерть. При-
чиною їх поразення було також і се, що
турецькі жовніри не були виправлені а
деякі навіть не знали, як мають обо-
дяти ся з новітніми гвєрами. Те все ра-
зом спричинювало між ними величезні
страти в людях і викликувало меж ними
переполох. Все що було їм на пере-
шкоді покидали а самі утікали, щоби
лиш на короткий час ратувати своє жи-
тє. Яких 20 миль дальше здовж лінії
Чорлю і Серай прийшло знов до дводен-
ної битви, котра була еще більше кро-
вава і завзята, чим під Люле-Бурґас.
Сама офіціальна болгарська газета
„Мір“ признає, що було ранених або
лягло на побоевищу самих Болгар 15,000
а Турків понад 40,000. Рівночасно за-
няли Болгари портове місто Родосте над
морем Мармара, звідки Турки діставали
свіжі війська з Азії. Недобитки Турків
з під Чорлю подали ся за послідну о-
боронну лінію коло Чаталя, котра від-
далена від Царгорода яких 30 миль англ.
Як раз коли се пишемо прийшло вже
до борби коло того міста Чаталя, але
певних відомостей еще бракує. Побють
Болгари еще і тут, о чім ніхто не сумні-
ває ся, тим самим возьмуть і Царгород
і засядє знова св. крест місто шістьма-
ця на церкві св. Софії.Турецькі бранці з під Адриянополя
розповідають, що в місті ширить ся в
застрашаний спосіб тифус, від котро-
го жовніри терплять більше чим від
куль, а до сего нема зовсім лікарів, ко-

Королі балканських держав.

Сербський король Петро
Чорногорський король Микола
Турецький султан Магомет
Грецький король Юрій
Болгарський цар Фердинанд

трі малиби європейське лікарське об-
заване. Послїдними днями здобули Бол-
гари два форти і сподїють ся, що рів-
ночасно з занятєм Царгорода упаде і
твердиня Адрианополь.

Друга болгарська армія йде здовж
ріки Струма в напрямі міста Серес.

Чорногорці, які перші розпочали вій-
ну, по занятю поближких міст присту-
пили до облоги твердині Скутарі, котре
еще досі є в руках Турків. Одна часть
війська враз з Сербами, що прийшли
їм на поміч, штурмують Скутарі, а дру-
га часть пішла і заняла кілька примор-
ських міст.

Сербська армія по завзятій битві під
Куманово заняла без жадного опору У-
скуп-Скопље і пішла на Монастир, ко-
тре мало ся їм вже піддати.

Як з півночі славянські держави по-
бивають Турка на кождім кроці, так не
гірше бють Греки з полудня. Їх фльота
заняла вже кілька островів як Імброс і
Тенедос напроти Дарданелів, звідки ду-
же легко можуть обсервувати і ударити
на турецьку флоту, если би показала ся.
Дуже сьмільний напад виконав оден грець-
кий торпедоєць, коли попід самі форти
в Солуні-Салонікі помімо освітлюю-
чих рефлекторів дістав ся в почи до
пристані і затопив турецький воєнний
корабель. На суші побили Турків ко-
ло Верія а найновїше під Енідєс а на
самого сьв. Димїтрія заняли місто Со-
лунь-Салонікі і половили весь гар-
нізон.

Еще короткий час і християнські на-
роди увільнять ся з під сеї вікової нево-
лі Турків. А ті видячи се хоч в послїднє
де можуть там згнучають ся над хри-
стіянами. Кудя лиш перейдуть — всю-
да спустошене. Села палять а що дасть
ся увести забирають з собою. Над людь-
ми збиткують ся в немилосердний спо-
сіб. Старців і дітий убивають а з жен-
щинами обходять ся по звїрськи. Кор-
респонденти оповідають, що на вид тих
жертв серце крає ся, кров стїнає ся в
жилах, що таких звїрств можуть допу-
скати ся люди в наших часах. Носи і
уха відрізують, очи виколюють, тіла че-
твертують. Коли таке роблять Турки, то
ніхто не подивує ся, що християнські
народи так завзято борять ся, щоби вже
раз увільнити свій край від ненави-
сних нехристів.

Та не скінчила ся еще одна війна
а вже марево нової еще тяжкої і для
нас страшнішої війни так і висить в
воздуші. Що всі чотири держави, забира-
ючи ся до війни, уложили собі спільний
план, як мають ділати і що кожда, на
случай як побиють Турка, має собі взяти,
з тим тепер вже самі не криють ся. І
так Болгарія має взяти від ріки Струма
по єгейське море аж по Царгород. Гре-
ки мали би взяти Солунь і на північ від
себе примєжну часть Туреччини аж до
адрийського моря. Чорногора часть Но-
вого Базару і околицю з містом Скутарі,
а Сербі рєшту Нового Базару, стару
Сербію на полудне по Ускуп-Скопље і
на захід до адрийського моря. Сербія
за всяку ціну хоче дістати ся до моря.
Та як раз проти сего виступила рішучо
Австрія і Італія і нехотять допустити її
до моря. Повідають, если всі балканські
народи хотять увільнити ся з під турець-
кого ярма, то тим самим ті самі народи
не сьміють другу народність іменно Аль-
банців поневолювати, але одне право
най буде рівне для всіх. І вже мають од-
ного з вождів Альбанців і хотять його
оголосити королем Альбанії.

Через се готово прийти до загальної
європейської війни. По стороні Сербії
станула Росія, Франція і Англія. І если
Сербія не уступить, так Австрія вишо-
вить її війну. В обороні Сербії стане Ро-
сія... і будемо мали загальну європей-
ську війну.

о. Д. Хомян.

КВАДРАТОВІ МЕТРИ НА УКРА- ІНСЬКИЙ ГОРОД У ЛЬВОВІ.

А. Дронжевський, секр. Брацтва сьв.
Арх. Михайла, від. 142 Р. Н. С., в Елі-
забетпорт, Н. Дж. надіслав \$4.00, ко-
тру то квоту зложили дня 26. жовтня с.
р. отсі члени згаданого Брацтва: по 50
цнт.: Т. Жилка і В. Дорош; по 25 цнт.:
І. Жидзїк, М. Бабич, П. Гонимар, С.
Потоцький, І. Розтушинський, І. Бро-
да, І. Костик, Т. Геряк, В. Гонимар і І.
Родзиняк; І. Лещак 20 цнт.; по 10 цнт.:
Е. Мамчак, Т. Бутинець і М. Коваль-
чук. — Разом \$4.00.

За сї гроші вислано на руки п.
Дронжевського посьвідки чч. 10057—
10060.

Омелян Рекрут з Провіденс, Р. Ай.
прислав 7 дол., які зібрав від отсих П.
Т. Добродїв:

Т. Желіховський, ч. посьвідки	16072
М. Сьвідер	16073
М. Храпливий	16074
Й. Брезіцький	16075
І. Рекрут	16076
А. Гурняк	16077
О. Рекрут	16078

Філадельфія, Па. 30. жовтня 1912.
Хвальна Редакціє!

В слід відозви „Сокола-Батька” у
Львові, отриманої з Уряду Р. Н. С.,
Брацтво сьв. Георгія, від. 239, в Філя-
дельфії, Па. на мітінгу дня 13. жовтня
с. р. ухвалило одноголосно закупити
25 квадратних метрів землі під Укра-
їнський Город у Львові.

Пересилаючи в прилозі банківий
чек на суму 25 дол., просимо о висланє
сеї квоти враз з іншими грошми Стар-
шині „Сокола-Батька”, а заразом про-
симо о поміщенє сего нашого листа в
слїдуючїм числі „Свободи”, щоби тим
способом примінити другим Брацтвам
і Товариствам так важне діло, котре за-
спіляє, як звичайно по руськи. Найви-
щий бо вже час подбати більше про свої
рідні справи, як се роблять інші наро-
ди. Кілько то руського гроша іде нераз
марно в кишені чужинців, котрі скупю-
вають добра, а Русина називають зав-
сїди „гоєм”. Перестаньмож підпірати
других, а дбаймо про себе. „Громада
великий чоловік”. Брацтво чи Товари-
ство не збідніє, як дасть пару дол., ко-
трі то долари допоможуть Старшині „Со-
кола-Батька” докінчити так гарне діло.
Можливо, що ми самі будемо ще ходити
по закупленім городі; а коли ні, то на-
ші діти або діти наших братів і сестер
будуть мати красну пам'ятку і будуть
могли в столиці краю, на своїй землі,
відживлятися краще ніж на землі чу-
жій. Не забуваймо, що „в своїй хаті
своя правда і сила і воля”.

Уряд Брацтва сьв. Георгія, від. 239
Р. Н. Союзу.

І. Боросевич, предс.,
Т. Грицей, секр.

За повнєшу квоту вислано на адре-
су п. Грицея 25 посьвідок чч. 10061—
10085.

Володимир Хорошак з Рослин, Вапш.
\$5.00. За сю квоту вислано п. Хороша-
кови 5 посьвідок чч. 10086—10090.

На руки Л. Бобовського з Мішел, Б.
К., Кан., зложили по 1 дол. отсі добро-
дїї: Василь Ковцуняк, Олекса Федюк,
Дмитро Івасюк і Лука Бобисюк.

За сї гроші вислано на адресу п. Бо-
бовського 4 посьвідки чч. 10091—10094.

Яків Стеткевич з Гейзелтон, Па. при-
слав \$10.00, т. є. від себе \$5.00, а від
Михайла Мардиняка \$5.00.

За сю квоту вислано на адресу п.
Стеткевича 10 посьвідок чч. 12067—
12076.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО ДО РУ-
СЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА!

Справозданє касове Р. Н. Союзу за місяць жовтень 1912 року.

Від.	Місцевість	\$	ц.
1	Shamokin, Pa.	421	12
2	Mt. Carmel, Pa.	93	75
3	Olyphant, Pa.	148	72
4	Jersey City, N. J.	64	47
5	Mt. Carmel, Pa.	108	75
6	Brownsville, Pa.	72	50
7	McAdoo, Pa.	210	12
8	Elmira Heights, N. Y.	63	62
9	St. Clair, Pa.	153	77
10	Ansonia, Conn.	112	07
11	Waterbury, Conn.	44	72
12	Yonkers, N. Y.	118	25
13	Troy, N. Y.	48	29
14	St. Louis, Mo.	152	38
15	Buffalo, N. Y.	54	66
16	Lansford, Pa.	283	47
17	West Pawlet, Vt.	25	72
18	Seymour, Conn.	31	25
19	Homer City, Pa.	30	35
20	Jessup, Pa.	124	97
21	Mayfield, Pa.	22	25
23	Homestead, Pa.	112	50
24	Shamokin, Pa.	25	00
25	Trauger, Pa.	72	97
26	Belle Vernon, Pa.	35	00
27	Glen Lyon, Pa.	87	88
28	Mahanoy Plane, Pa.	327	10
29	Rhone, Pa.	143	06
30	Breslau, Pa.	119	74
31	Eleanor, Pa.	40	00
32	Trauger, Pa.	62	00
33	Northampton, Pa.	326	98
34	Old Forge, Pa.	31	97
35	Whitney, Pa.	65	85
36	Scottdale, Pa.	46	80
37	Chisholm, Minn.	100	17
38	Auburn, N. Y.	117	13
39	Syracuse, N. Y.	94	40
40	Edwardsville, Pa.	95	55
41	Westmoreland, Pa.	47	60
42	Passaic, N. J.	132	77
43	Simpson, Pa.	31	25
44	Mt. Carmel, Pa.	15	00
45	Philadelphia, Pa.	32	57
46	Plymouth, Pa.	193	75
47	Ambridge, Pa.	44	72
48	McKeesport, Pa.	121	39
49	Powhatan, W. Va.	26	25
50	Desloge, Mo.	3	75
51	Yatesboro, Pa.	50	30
52	Holyoke, Mass.	16	25
53	Pittsburg, Pa.	216	89
54	Terryville, Conn.	25	23
55	Carnegie, Pa.	138	98
56	Wheeling, W. Va.	45	34
57	Cohoes, N. Y.	38	22
58	Ramey, Pa.	111	69
59	Leisenring, Pa.	45	91
60	Baltimore, Md.	17	53
61	Dunlo, Pa.	139	50
62	Lopez, Pa.	20	38
63	Ford City, Pa.	105	85
65	Elizabeth, N. J.	107	16
66	New York, N. Y.	69	60
67	Butler, Pa.	10	00
68	Ansonia, Conn.	13	22
69	New York, N. Y.	20	00
70	Jersey City, N. J.	143	08
71	Franklin Furnace, N. J.	7	50
72	Alden Sta., Pa.	105	95
73	Providence, R. I.	16	83
74	Granville, N. Y.	25	00
75	Mt. Carmel, Pa.	28	75
76	Newark, N. J.	50	43
77	Yorkville, O.	26	55
78	Minersville, Pa.	287	00
79	Meyersdale, Pa.	20	00
80	Pleasant Valley, Pa.	48	60
81	Baltimore, Md.	44	00
82	New Alexandria, Pa.	101	94
83	Carnegie, Pa.	11	97
84	Canonsburg, Pa.	25	69
85	Hazleton, Pa.	237	87
86	Olyphant, Pa.	16	00
87	Lancaster, N. Y.	48	13
88	Tonawanda, N. Y.	12	69
89	Simpson, Pa.	15	00
90	Centralia, Pa.	37	50
91	McKees Rocks, Pa.	108	44
92	Taylor, Pa.	66	46
93	Newburgh, O.	20	50
94	New Britain, Conn.	50	23
95	Beaver Meadows, Pa.	88	88
96	Pittsburg, Pa.	94	27
97	Marion Heights, Pa.	25	20
98	Shenandoah, Pa.	45	00
99	Wilkes Barre, Pa.	124	84
100	McKeesport, Pa.	35	43
101	Canonsburg, Pa.	15	92
102	Cleveland, O.	113	91
103	Superior, Wis.	26	00
104	Perth Amboy, N. J.	140	85
105	Nicetown, Pa.	32	71
106	Chicago, Ill.	130	31
107	Sayre, Pa.	51	44
108	New York, N. Y.	143	07
109	Ellsworth, Pa.	72	20
110	Leetsdale, Pa.	50	00
111	Allegheny, Pa.	29	41
112	Cleveland, O.	22	01
113	New Florence, Pa.	50	00
114	Dunmore, Pa.	72	50
115	New Philadelphia, Pa.	35	00
116	Chisholm, Minn.	26	53
117	New York, N. Y.	74	40
118	Pittsburg, Pa.	26	80
119	Latrobe, Pa.	27	25
120	Spangler, Pa.	101	25
121	Trenton, N. J.	156	70
122	Trenton, N. J.	66	44
123	Scranton, Pa.	45	07
124	Orinrod, Pa.	77	29
125	Chicago, Ill.	17	64
126	Beaverdale, Pa.	53	44
127	Buffalo, N. Y.	85	91
128	Lorain, O.	21	97
129	Sykesville, Pa.	57	25
130	Pittsburg, Pa.	47	05
131	Beaver Meadows, Pa.	27	45
132	McKeesport, Pa.	42	16
133	Newark, N. J.	91	14
134	Ernest, Pa.	43	75
135	Smoke Run, Pa.	112	50
136	Carnegie, Pa.	61	05
137	West Seneca, N. Y.	6	25
138	Philadelphia, Pa.	—	—
139	Oil City, Pa.	35	00
140	Youngstown, O.	70	19
141	Little Falls, N. Y.	70	65
142	Elizabeth, N. J.	65	58
143	Windber, Pa.	32	50
144	New York, N. Y.	13	22
145	Altoona, Pa.	22	50
146	Detroit, Mich.	21	29
147	Allentown, Pa.	99	88
148	California, Pa.	27	32
149	West Seneca, N. Y.	39	66
150	Pittsfield, Mass.	8	75
151	Allentown, Pa.	26	43
152	Homestead, Pa.	67	50
153	Berwick, Pa.	43	26
154	Dunmore, Pa.	55	00
155	Perth Amboy, N. J.	98	57
156	Sheffield, Pa.	13	93
157	Donora, Pa.	97	54
158	Creekside, Pa.	30	82
159	Wilmerding, Pa.	31	13
160	Jamaica, N. Y.	52	64
161	Tower City, Pa.	45	50
162	Scranton, Pa.	62	37
163	Chicago, Ill.	15	12
164	N. Hadley, Mass.	10	00
165	Chicago, Ill.	66	35
166	Barnesboro, Pa.	61	35
167	Cumbola, Pa.	73	04
168	Perth Amboy, N. J.	65	46
169	Scranton, Pa.	50	25
170	Jersey City, N. J.	63	77
171	Pittsburgh, Pa.	22	35
172	Fredericktown, Pa.	37	00
173	Cleveland, O.	30	00
174	Oxford Furnace, N. J.	28	75
175	Detroit, Mich.	37	05
176	New Burgh, N. Y.	24	66
177	Vegreville, Alta., Can.	10	00
178	Manchester, N. H.	15	57
179	St. Louis, Mo.	104	04
180	Scarbo, W. Va.	32	50
181	Manville, R. I.	8	95
182	Dixonville, Pa.	77	83
183	Sunderland, Mass.	33	22
184	Whiting, Ind.	68	75
185	Hazleton, Pa.	71	10
186	McAdoo, Pa.	56	01
187	Ford City, Pa.	53	45
188	Ginter, Pa.	109	79
189	South Fork, Pa.	35	97
190	Newark, N. J.	22	55
191	Troy, N. Y.	57	17
192	Herkimer, N. Y.	32	36
193	Red Star, W. Va.	33	85
194	Minneapolis, Min.	44	70
195	Peckskill, N. Y.	25	19
196	Whiting, Ind.	53	75
197	Swoyers, Pa.	80	89
198	Port Jerwis, N. Y.	31	67
199	Whiting, Ind.	51	25
200	Syracuse, N. Y.	7	69
201	Whippany, N. J.	33	68
202	Auburn, N. Y.	22	73
203	Brooklyn, N. Y.	33	21
204	New York, N. Y.	38	39
205	Emerald, Pa.	38	22
206	Woonsocket, R. I.	28	64
207	Jeanette, Pa.	48	22
208	Kingston, Pa.	60	72
209	Carteret, N. J.	124	62
210	Westchester, N. Y.	21	25
211	Stapleton, N. Y.	25	29
212	Cleveland, O.	46	35
213	Bayonne, N. J.	63	22
214	Chicago, Ill.	27	53
215	New York, N. Y.	29	32
216	Hazleton, Pa.	43	25
217	Rochester, N. Y.	49	68
218	Youngstown, O.	41	25

(К

Населення Македонії й Альбанії.

Населення Македонії числить 544.340 Турків чистої крові, 1.028.650 православних Болгарів, 136.170 Болгарів-магометан, 639.600 Альбанців-магометан, 12.000 православних Альбанців, 9.740 католицьких Альбанців, 230.580 Греків, 50.745 православних Куцо-Волохів, 61.910 Жидів, 39.470 Циганів-магометан і 1.260 Черкесів-магометан. Найбільшу групу населення творять Болгари, яких із етнографічного становища є разом 1.168.820. Але інакше представити ся справа, коли узглядимо, що крім Альбанців, котрі у всіх тих віроісповіданнях мають досить сильне почуття племінної єдності, магометанська релігія творить таку сильну сполучку, що як у Боснії, так навіть деінде, населення, що говорить іншими мовами, вважає себе Турками.

Із цього становища населення Македонії проти 1.028.650 Болгарів, 230.580 Греків, 50.745 Куцо-Волохів, 61.910 Жидів, а 661.346 Альбанців, котрі на випадок війни, хоч бунтують ся проти Туреччини, станули би радше по її стороні, мало би 721.240 Турків, а числячи групами, на 1.259.230 населення ворожого Туреччині, 1.382.580 населення прихильного їй, а 126.655 рівнодушного населення.

Населення Альбанії, т. зн. обох вілаєтів Скутарі та Яніна, представляєть ся ось так: 22.000 Турків, 260.000 Альбанців-магометан, 110.000 Альбанців православних, 165.000 Альбанців-католиків, 30.000 Сербів православних, 40.000 Сербів або радше Хорватів-магометан, 20.000 Болгарів православних, 110.000 Греків, 190.000 Куцо-Волохів православних, 11.000 Жидів і 12.000 Циганів-магометан. Отже тут на 609.000 населення прихильного Туреччині, є лише 50.000 населення протилежного, 210.000 рівнодушного.

Трохи ліпше представляєть ся справа, коли візьмемо під увагу географічне розположення племен, бо Греки мешкають головню близько грецької границі, Болгари в сусідстві Болгарії, а Сербі в сусідстві Сербії.

Турки мешкають переважно в південній Македонії, в сусідстві Греків, крім цього творять інтелігенцію та правлячі круги по містах.

Цікаву частину населення творять Куцо-Волохи, або Зінзари, розсіяні між Болгарами, Альбанцями та Греками, головню в південній Македонії і Альбанії. Ізза свого племінного споріднення з Румунами, творили би на случай, впрочім неправдоподібного поділу Македонії, причину, для якої вмішала ся би Румунія.

Отже справа, навіть на случай побіди коаліційних держав балканських над Туреччиною, представляєть ся замотаною та й може дати причину до дальших замотань.

НАДІСЛАНЕ.

Слава Ісусу Христу!

Дорогі мої во Христі Братя і Сестри!

Вже від одинадцять місяців нашого приїзду тут до Америки, ми все від часу до часу давали Вам знати о собі в різних часописах і думаєм, що нема місцевості, деби наше імя не обійшло бодай раз-два о Ваші уші; раз повідомлялисьмо Вас о нашій приїзді, инший раз дякувалисьмо за жертви, а ще инший, голосили про намірену будову монастиря, про отворення школи, та про колектку на сю ціль. І правда, мусу призначити, що голос наш не все був „голосом воїючим во пустині“. Знайшли ся добро-охотні серця, котрі поспішили одні зі щирим-теплим словом заохоти, инші зі щирою жертвою — тож і Спасибі їм за се, а імена тих записані так в наших серцях, як і по вічну памятку в книгах монастиря.

Як звісно Вам, ми розпочали ще в цвітінні колектку і то найперше в Нью Йорку, яко найбільшим місті; свого часу повідомлялисьмо о успіху тоїж. Колекта в Нью Йорку за час від 22. цвітня до кінця червня принесла \$707.00, з того \$109.98 зібраних в церкві нью-йоркській, \$60.00 від Братства св. Анни, \$198.00 від інших народностей, а між Русинами в Нью Йорку як і по інших тамтешніх \$395.64, видатки

на сю колектку як оплата желізниць, робота друків, оплата комітетових і т. п. винесли суму \$156.33. Нью Йорк лишилосьмо до часу, позаяк брак роботи як казали ньюйорцани, надавав їм спромози піти за голосом добрих і щедрих їх сердець.

В вересні розпочали Сестри колектку в Честер, тут зібрано між Русинами \$51.30, в Вільмітоні \$20.50. Дня 27. вересня Сестри наші запрошені через Вс. О. Ілію Кузіва Декана в Оліфант, Па. розпочали колектку в їх деканаті і то від місцевості Нортгемптона, Па., де є парохом Вс. О. Е. Баранський.

Щире прийняття, цілковите пожертвування ся і віддане справі, отсе що дізнали ся Сестри в тій місцевості. Вс. О. парох не зважаючи на труди, недогоду, брак часу, стало товаришувати Сестрам по колекті, колиж раз виручив ся своїм колектором, котрого імя незвісне мені, сей хотий убогий не прийняв винагородження, відповідаючи, що встидав би ся прийняти заплату за свою услугу. Нещемніше і Чесні Парохіянні оказали ся гідними свого О. Пароха — колекта в Нортгемптон тревала не сповна два тижні і принесла суму \$376.60. Тож найприймуть так Вс. О. Парох Баранський, як і Чесні Парохіянні щирю подяку від нас, ми враз з сиротами повіреними нам молимось і будемо молитись за наших добродіїв, а молитва невинних сердець діточок умолих у Бога благословення для Вас. Тепер Сестри наші суть в Оліфант у Вс. О. Декана Кузіва не менше і там щиро їх прийнято, за що зі щирою серця дякуєм. Звідтам правдоподібно поїдуть до Скентон і околиці.

Наші Сестри Василіянки колектують на будову монастиря, Інститута для сиріт і Вищої школи тут в Америці, як лиш троха застановитесь Дорогі Братя над тим, побачите, що се діло не малої ваги потребує і часу і великих вкладів. Не птукі взяти сироти та морити їх голодом, або не дати їм спромози колись запрацювати на жите, не дати їм виховання і науки, щоб були як сліпці, каліки, для котрих все ніч темна, хотий світліть сонічко Боже. Тому потреба великих фондів, по перше: щоб побудувати для тих діттей відповідне поміщення, по друге, щоб було за що удержати і виховати ті діти.

Дуже часто ми спотикали ся з закидом і то так від свідчаньства, як і поодиноких свідських людей, що єсли би ми побудували або принайменше розпочали будову, кожний охотнішше поспішив би з жертвою. Се прикрій закид а тим прикрійший для нас, що і ми би воліли мати уряджений монастир, школу і інститут, деби можна порівнятись виключно Службі Богу та вихованню тих діточок, як ходити від хати до хати, просити людей о поміч, дізнавати і спотикати ся з ріжним, як тут годі навіть згадати.

Але ті, що роблять ті закиди не подумують, що щоби побудувати чи зачати будову, треба напередкупити площу. Правда, ми набули фарму в Чесапек Сіті; фарма ся коштує \$16.000.00, на покриття котрої суми затагнулисьмо позичку в сумі \$10.000.00, ренту покрити їх Преосвященство. Тепер хто ласкавсь хочє обчислити, кілько винесить % від такої суми, кошта інтабуляції, вироблене позички, податок, асекурація, то бачить, що сума сколектована навіть в часті не покриває видатків, не говорячи вже о самім добув; з чим-же тут розпочинати будову? Скаже хто, що в Філадельфії закуплені суть два дома для сиріт, то пощо будувати нові? Що до домів в Філадельфії мусу таке сказати. Найперше на ті два дома зложила ся майже сама Філадельфія, а прочі доповнили квоту \$3.685.87. Що можна купити за сю суму у великім місті? Нічого. Тому ці дома куплені зістали за моргічі в квоті \$24.000.00 зменшеній о у збрану суму і о додаток зі сторони їх Преосвященства, котрі сей дім приписали на мешкання. Заплатити однак податок міський, процента від моргічів, вже нема з чого. Ми прийняли сироти і помістили в тім домі, но показалося, що утримання сиріт в місті не маючи жадних фондів є зовсім неможливе, бо від 8 місяців всякі майже жертви на ті дома устали. Щож робити? Одні дм винаймають або бодай податки заплатити, в другім поміщаємо кандидатки до Чина і отираємо для них школу домашню, сироти же перенеслисьмо за мі-

сто, на сьвіжій воздх, на фарму в Чесапек Сіті враз зі Сестрами. В Чесапек взяли ся Сестри до тяжкої праці на полі, щоби дати утримання сиротам, а в Філадельфії другі Сестри працюють при шитю, щоб заробити на жите та бодай в часті оплатити податки і процента за дома закуплені а не сплачені.

Дальше буде).

ЖЕРТВИ ЗЛОЖЕНІ НА ЦІЛИ У. П. Т.

(Виказ надісланий з канцелярії Українського Педагогічного Товар. у Львові).

В серпні зложили Вп: Висилковий Дім „Оркан“, Львів 1 К; Олекса Ониско, Бережниця 2 К; Евг. Кисілевська, Нагорняна 10 с.; Гр. Кат. Уряд, Несторівці 2 К 84 сот.; Ст. Луцки, Черчки 60 сот.; О. Мих. Левіцький, Княжівське 3 К; Громади: Княжівське, Янівка, Ясенівці 7 К; Олек. Ониско, Дрогобич 1 К; О. Мих. Брикович, Плісненя 1 К; А. Лебішак, Болосів 2 К; Іван Бунданич, Месегето 10 К. На вкл. книж. К. С. К. Ч. 402 і 1941 зложили незвісні Добр. 195 К. 98 сот. Др. Остап Макарушка, Львів 4 К; Евг. Кузьмич, Рожанка 1 К; Йосиф Цюпка, Клепарів 1 К.

В вересні зложили Вп: Коручук, Креховичі 2 К; Гейзелтонські Русини з балю, через О. Шараварна 150 К. Спілка госп. Корсів 2 К 60 сот. Через курзора Крижановського зложили Вп: О. Йосиф Іванець, Рудно 1 К; о. Теод. Банах, Глинсько 1 К; 3 Рави Руської: Антін Галька 3 К; Юліян Галька 1 К; Др. Дмитро Левицький 1 К; Василь Сідельник 50 сот., Олек. Шайдецький 50 сот., Мих. Климкевич 50 сот., О. Ст. Ничай, Іванчук, Панькевич, Волод. Шавала, о. Евг. Горницький, Ів. Комаринський, Теодор Дуцай по 1 К. 3 пущки о. Ничая 5 К. Др. Яр. Вахнянин 2 К.; О. Гранка, Верхрата 1 К. 3 Любачева: о. Чичилович, Свистович, Дучинський, Мих. Ріпецький, Вас. Михальчинин, Іван Станько по 1 К. Богд. Михальчинин 50 сот. 3 Нового Села: о. Іван Станько, Іван Тоған, Вас. Мричко по 1 К. Юлія Спашанська 50 сот. О. А. Савчин, Лівча 1 К. 3 Пішанова: Ів. Пашко 1 К. Ів. Фігура 2 К. Ів. Свистович 50 сот. Церков 5 К. 3 Люблинець: о. Метеля 2 К. Читальня „Просвіти“ 2 К. Каса Райфайзена 5 К. о. Заяць, Осип Метеля, Онуф. Турко по 1 К. 3 Львова: Ілр. Доманич, Ів. Жураковський, Евг. Перфецький, К. Г., Василь Бригедер, Ів. Матів, Гр. Іваницький, Д. Йосиф Романович, Вол. Гучковський, Ол. Максимович, Т. Левків, Ів. Бачинський, Люб. Рожанський, А. Гапак, Йос. Ласовський, Др. Кир. Студинський, о. Яр. Левіцький, о. І. Мільницький по 1 К., Н. Н. 10 сот. Н. Н. 20 сот. Н. Н. 50 сот. Д. Вергановський 50 сот. Ст. Касараба, А. Кульчицький, Юл. Січинський, Каз. Тиховський, Ів. Огоновський, Лев Стефанович, о. Ю. Федусевич, Ал. Харкевич, Мих. Денно по 2 К. Тустанович, Гіп. Брілинський, Л. Будзиновський, Пет. Бріл, Б. Грушкєвич по 50 сот. Н. Н., Н. Н., Н. Н., Н. Н., Н. Н., Н. Н. і Гайдукєвич по 20 сот; П. Чехів 30 сот. Сполітакевич 30 сот. Сп. Банковський 20 К. Кор. Зубрицький 3 К. Бог. Антонович 10 К. Петр. Крипкевич 10 К. Інститут св. Ольги (зиск зі снлепу) 51 К. 10 сот. Евг. Гриневецкий, Рогатин 2 К. Б. Калинович, Рада Сілецька 1 К. М. Мельник, Шлеск 1 К. о. Заяць, Люблинець 1 К. Ст. Луцки, Черчки 50 сот. Олек. Ониско, Дрогобич 2 К. Збірка Вп. Крижановського через ц. к. Старост. Рава 107 К. 46 сот. Ів. Кубінович, Пядики 2 К. Збірка від діттей, Пядики 1 К. 50 сот. І. Вертипорх, Сілецьк беньк. 7 К. 70 сот. Олек. Волчківна, Турка 2 К. 40 сот. К. Менцінський, Гирліці 2 К. Мих. Площанський, Надіїв 10 К. Евг. Кисілевська, Нагорнянка 20 сот. 3 пущки в канц. Митр. Косенотр. 59 К. 55 сот. Олек. Ониско, Дрогобич 10 К. „Січ“ Передмісте, Язловець (коляда) 20 К.

В жовтні зложили: Вп. Рудницький, Львів (збірка) 1 К 50 сот. Через філію Р. Т. П. в Тернополі: о. П. Патріло, Вік. Петрович по 1 К. Іл. Брикович 2 К. о. Крипкевич, Львів 10 К. А. Машак, Львів 2 К. В. Мотківна, Львів 1 К. А. Богданович, Львів 10 К. Л. Балицький, Розділ 1 К. І. Мияшко, Микуніці 1 К. Вп. Крижановський зібрав у Львові: М. Кордуба, М. Чапельський, А. Гучко, Т. Ріпецький, І. Гире, Г.

Пожанський, С. Гошовська, Ю. Надівич, Матів, К. Охримович, Іл. Доманич, В. Бригедер, М. Гріцив, І. Медвідь, Й. Романович, К. Тиховський, Ю. Сельський, Е. Перфецький, Л. Стефанович, Я. Весоловський, А. Гапак, Я. М. В. Гнатюк, Мидловський, І. Косє по 1 К. Др. М. Коцюба, Е. Кульчицький, І. Огоновський, Ю. Січинський по 2 К. І. Неділенька, В. Гусаковський, А. Строгань, Др. Лопатинський, Б. І. Лешага по 50 сот. Филипович, Тустанович по 60 сот. П. Шарко 60 сот. Вішневський 20 сот. Сп. Банковський 10 К. І. Нижанковський, Ходорів 1 К. С. Кошціо, Жидачів 2 К. Б. Фецапович, о. Жих по 1 К. В. Тиміш, Жидачів 50 сот. 3 Галича: Л. Гузар, Г. Зеленецький по 1 К. о. Мигович, В. Курчак, І. Крижановський, Д. Загайкевич по 1 К. о. Юрик, Залуква 2 К. Форнальчук, Запків 1 К. 3 Дори: о. Петровський 1 К. Брацтво церковне 1 К. 3 Станиславова: Р. Сарачинський, Кульчицький, Красножис, Ів. Коваль, Дзєрович, Др. Дрогомирський, Яр. Проскурницький, Літинський, Клюк, Я. Білинський, В. Волянський, Е. Барановський, о. Литвин по 1 К. Л. Чачковський, Ст. Стеблецький, О. Лісєвич по 2 К. П. Білотов, Ю. Яцкевич, Б. Ліщинська по 60 сот. Радловський, В. Юрєвич по 50 сот. Білевський, Кисілевський, Салагуба по 20 сот. Ів. Торонський 30 сот. Др. Жураківський 5 К. 3 Надвірної: о. Васяк, Марковський по 40 сот. Гордійчук 1 К. 3 Делятина: Грєтчак 40 сот. 3 Микулчина: о. Галайчук 10 К. о. Ганушевський 1 К. Ів. Лазарська, Дора 2 К. 3 Саджавки: о. Бобикєвич 1 К. Ів. Зубаль 2 К. 3 Коломиї: Вербовий 1 К. Лукашевський 1 К. Н. Н. 40 сот. 3 Скварко 50 сот. о. Торгович 1 К. Др. Дембицький 10 К. Млх. Слюзарчук 1 К. О. Натковська, Маковиско 2 К. В. Томашек, Великий Потік 12 К.

Всім Вп. жертводавцям щира подяка за пам'ять про бідну українську молодіж.

Від Українського Педагогічного Товариства у Львові.

Подяка і просьба.

Львів, дня 26 вересня 1912.

До Хвальної Редакції

„Свободи“ в Джерзі Сіті.

Одержавши з „Дністра“ тисяч (то є 1000) корон зібраних для Краєвого Шкільного Союзу „Рідна Школа“ у Львові через Редакцію „Свободи“ спішимо отсєм виразити Високоповажним Жертводавцям і Хвальній Редакції найсердечнішу подяку. Сей цінний дар приймаємо з тим більшою радістю, що тепер знаходимо ся в дуже тяжкім фінансовім положенню. Потреби і вимоги наших приватних шкіл в Галичині зросли так, що наша біла галицька суспільність, хоч арозуміла нашу ціль „Рідної Школи“, не в силі зложити потрібної суми тимбільше, що сегорічна допева осіннь заробила етілкі школі нашим хліборобам, що се дуже прикро відісе ся на їх жертволюбивости для „Рідної Школи“.

Дякуючи про те щиро за цінний дар, сподіємо ся, що сьвідома українська суспільність в Америці буде нас і дальше підпирати в нашій тяжкій борбі о „Рідну Школу“.

З поважанєм

КРАЄВИЙ ШКІЛЬНИЙ СОЮЗ
у Львові

о. Омелян Ванго,
за голову,

С. Сильо,
за секретаря.

INTERNATIONAL COLLEGE OF MIDWIFERY AT SCRANTON, PA.

Др. І. Шлюпас, преде., 1419 N. Main Ave.
Др. П. Карлує, секр., 435 N. 6 Ave.
Др. І. Кульчицький, касс., 1125 Pittston Ave.

Однічка руська школа акушерів в Америці, де можна вичити ся науково і практично по ложництву Курс трєває 4 місяці Оплата за науку виплати 100 дол. рік По укінченню ету ії видаєи диплом сьвіжє вважєи на цілу Америку.

Інтерєсовані авдити, голосити ся на адресу

Dr. J. KULCZYCKI

1125 Pittston Ave., Scranton, Pa.

Календарі! 1913 Календарі!

Хто в дома доброго Календара не має, того рік цілий сумно виглядає!

Купуйте і замовляйте завчасу, бо Календарі що року не стають.

РУСЬКА КНИГАРНЯ продає всі Календарі таньше як інші книгарні.

Приятель жовніра з 90 образками, 160 сторін, з гарними історіями. Ціна -	30 цнт.
Хлібороб, Календар для фермерів -	30 ..
Пресвята Родина -	30 ..
Загальний Календар -	75 ..
Місіонар -	25 ..

В польській мові Календарі:

Kalendarz związkowy informacyjno-encyklopedyczny - 40 c.	Najświętsza Rodzina - - - 30 c.
Wesoły towarzysz - - - 30 c.	Kalendarz Mariański - - - 25 c.
Wielki Kalendarz powieściowy - 30 c.	Kalendarz Serca P. Jezusa - 30 c.
Kalendarz wszechświatowy - 30 c.	Skarb Rodzinny - - - 50 c.
Przyjaciel Żołnierza - - - 30 c.	Kalend. Uniwersalny Tom I. 65 c.
	Kalend. Uniwersalny Tom II. 65 c.

Такі самі Календарі маємо в языках: чеськім, польським, німецьким та мадярським.

Вибір гарних книжок:

Розбійник Кармелюк, 766 сторін - - - \$2.25	Новий Збірник народ. пісень 25 ц.
Сьпівомовки, С. Руданський 30 ц.	Пів копи казок - - - 20 ц.
Скопений цвіт, гарна історія за дівчину - - - 45 ц.	Український Сьпіваник — в 6 частях. Патріотичні, Січові, Історичні, Станові, Любовні, Коломийки, 141 сторін - - - 40 ц.
Як утік Січинський з Діброви 10 ц.	
Забава товариська в питаннях і відповідях на 50 картонах з почуєм - - - 25 ц.	

Каталогі книжок даром.

Ruska Knyharnia, 850 MAIN STR., WINNIPEG, MAN., CANADA.

ФОНОГРАФИ
на легкі сплати!

Продаємо всюди по Америці на тижневі сплати по 50 центів і \$1.00 після найтаншої ціни.

ПРАВДИВІ РУСЬКІ, ПОЛЬСЬКІ
... І ЧЕСЬКІ РЕКОРДИ ...

Каталог висилаєть ся кожному ...даром...

International Phonograph Co.,
196 E. Houston St., Dept. 2. NEW YORK.

ФАРМИ! Купіть тепер ФАРМУ!

Заложилисьмо власне руську кольонію, на якій вже кілька руських фамілій поселилось. Парцелюємо землю під місто, однак як тепер прийдете, маєте нагоду купити землю, доки ми ще ціни не підвисшили.

Добра глинякова чорна земля, найліпша вода вже в глибини 12 до 15 стіп. Гарний лісок. Земля вільна від каменя; все вижина. Нема багон в нашій околиці. — Рід землі, до якої привикли наші люди.

Ми продаємо нашу землю від 15 до 20 доларів за акер; легкі сплати.

Пишіть зараз по інформації:

Grimmer Land Co.,
QUITMAN, CLARKE CO., MISS.

BULL DURHAM — ПЕРВОРЯДНИЙ ТЮТЮН.
Улюблений гатунок через 52 літ.

52 літ заслуженої слави — це найліпша рекомендація тютюну „BULL DURHAM“. Про його якість свідчать і та обставина, що попик за ним стоїть завжди на першій місці поміж усіми іншими родами всіляких тютюнів. В однім тільки минулорічці розійшло ся „BULL DURHAM“ тютюну 352 мільйонів мішочків.

„BULL DURHAM“ надаєть ся так добре до фак як і на папіроси. Продаєть ся в муслінових мішочках по 5 центів за штуку; з одного такого мішочка буде найменше 40 папіросів. За таку малу ціну дістаєте найліпший, найчистіший тютюн, котрий своєю якістю перевищує всі інші гатунки. Переконайте ся самі і скажіть, чи знайдете який інший тютюн, котрий смакував би Вам більше ніж сей славний „BULL DURHAM“.

Правдивий

“BULL” DURHAM

ТЮТЮН ДО КУРЕННЯ В ЛЮЛЬЦІ І В ЦИГАРЕТНАХ.

10 найліпших цигареток коштує 25 цнт.
10 ліпших цигареток коштує 10 цнт.
10 звичайних цигареток коштує 5 цнт.
А ВИ МОЖЕТЕ СКРУТИТИ СОРОК ЦИГАРЕТОК З ОДНОГО ПОЛОТНЯНОГО МІШОЧКА З НАЙЛІПШОГО ТЮТЮНУ „БУЛ ДУРГЕМ“. ДІСТАТИ МОЖНА ВСЮДИ.

Пачка цигаретових паперів дає ся даром.

BLACKWELL'S DURHAM TOBACCO CO.
STOCK OWNED BY
THE AMERICAN TOBACCO COMPANY.

ДРУКАРНЯ

С В О Б О Д И

виконує всякі
ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ
ГАРНО
І ПО
НИЗЬКИХ ЦІНАХ.

Доми без КОМИНІВ.

Ви не раз бачили безкомінові хати, будовані контранторами для ріжнородних цілій. Вони майже постійно удержувані тепло й вигідно в часі студени через

PERFECTION
SMOKELESS
OIL HEATER

Де форнеси або звичайні печі не можуть бути ужиті, або де звичайне тепло не є вистарчаюче — там Ви відчуваєте потребу сак варувань „Perfection Heaters“.

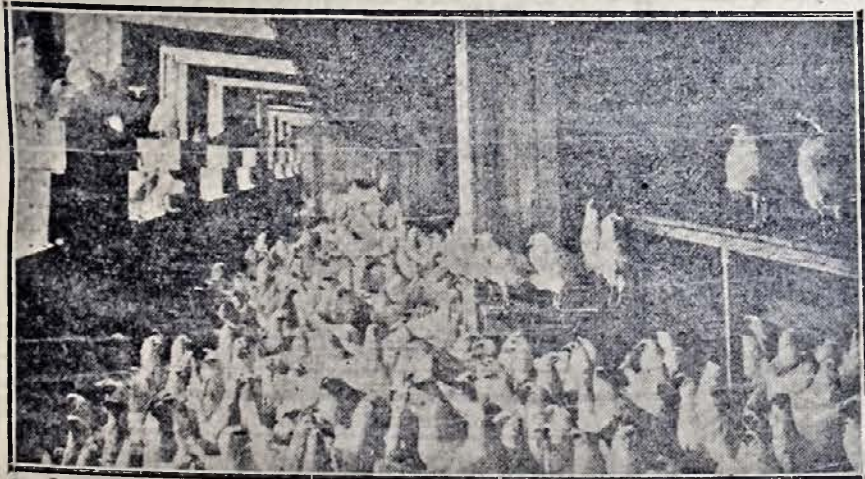
Як маєте дім без комина або студену невеличку комнатку, або великанський форнес, то спочете напевно покористувати ся „перфекшен гітером“. Переносить ся легко з місця на місце. Оздобна. Дешевий. Тривалий роками. Всюди у торговців.

STANDARD OIL COMPANY

Newark, N. J.

(Incorporated in New Jersey)

Baltimore, Md.

Фарма з курми, що доставляє яйці на торги до великих міст.

чистий **Guarantee Deed**. — Зі сторони полуднево-східної наших ґрунтів нема навіть цілих 6 миль до великого міста **Bridgeton, N. J.** Bridgeton єсть містом повітовим, Cumberland County, і єсть осмим портовим містом в Злучених Державах. Має 54 фабрик ріжних виробів, котрі тут подаємо: 3 Glass Manufacturing Plants; 2 Gasoline Engine Works; 5 Machine Shops; Electric Light and Power Plant; 3 Shirt and Shirtwaist Factories; 3 Iron Foundries; 2 Artificial Ice Plants; 3 Candy Factories; 2 Flour Mills; Illuminating Gas Plant; Wrapper Factory; 7 Fruit & Vegetable Packers; Dye and Bleaching Plant; Hosiery Mill; Plant for Condensing Milk; Lithographing Plant; Silk Dress Factory; Ship Yard; Mould Making Plant; Plant for the manufacture of Dies and Presses of every size; Turkish Towels and Bath Robing; Carriages and Wagons; Printing Presses; Steel Castings; Baskets; Tin Cans; Brick; Gloves. — Спис фабрик міста Мілвіл подамо пізнійше. — Інтересовані приїжджайте, доки маєте добру нагоду, осудіть самі, чи не добре мати кавалок землі при великих містах та так численних фабриках і при шогордній комунікації. — Перед приїздом просимо нас повідомити на понизшу адресу. Пишіть по-руськи, бо в нашім бюрі займають уряди Русина.

THE EUROPEAN COLONIZATION CO.,

441 DREXEL BUILDING,

5th and Chestnut Streets,

PHILADELPHIA, PA.

Позір!

ЕЩЕ ЩОСЬ НОВОГО!

Позір!

РОДИМЦІ! Тут подаємо понизше дещо нового про першу руську кольонізацію в West Milville, New Jersey. Се єсть справді правдива руська кольонізація, бо велике число руських родин позакупували землю. Компанія навіть позазивала кілька стрітів по руськи. Фамілії, котрі у нас позакупували, починають ся по троха спроваджувати до Мілвіл, бо задумують з весною управляти своєю землею.

РОДИМЦІ: Чи не добре мати о чверть години ходу від міста Мілвіл і від фабрик свій кавалок землі і свою хату і мешкати межі своїми, чути ся якби в родиннім краю. Не один о тім думав, що се було би добре, але чи воно так єсть, як ся Компанія в своїх оголошеннях писала і пише.

РОДИМЦІ! Що ми писали і пишемо, то нич більше, як лише щира правда. Титул власности маємо добрий. Хто купує за готівку, дістає без жадних перешкод і без жадних довгів чистий **Guarantee Deed**, т. зв. по нашому „Інтабуляція“. Хто знов купує на виплату, дістає контракт. При робленю контракту купуючий вималяє собі, в який спосіб він може сплачувати: місячно, квартално, пів-річно або річно. Если хоче виплачувати місячно, то контракт робить ся з таким застереженням: Купуючий не мусить до двох місяців навіть повідомляти, чому не прислав (не приніс) своєї рати; если би не міг і по двох місяцях, то мусить повідомити Компанію і подати причину. В той час Компанія дає цілгу і чекає далі. Хто закупає і вложить задатку на 5 акрів 100 доларів, а вразі його смерті, то хотьби він ані одної рати не заплатив, то його спадкоємці без жадної доплати дістають

0269

РОДИМЦІ ЧИТАЙТЕ І ДРУГИМ СКАЖІТЬ!

Телефон Orchard 6085

Час попірати своїх земляків, а не ворогів нашого народу. Загляньте у вільній хвилі до моєї канцелярії побіч руської церкви, а переконаєтесь, що знайдете там поміч і пораду у всіляких кло-

потах і справах старокраєвих судових, маєткових і військових. — Если хто з Вас має проєс в краю, або хоче стягнути гроші від свого довжника в краю; хто має справу спадкову або хоче продати або купити ґрунт в старім краю — то знайде у мене совістну, фахову і дешеву пораду і поміч. Крім того продаю шифарти на всі найліпші лінії і найтанше. До краю від 23 до 27 доларів, з краю до 28 дол.

Також продам фарми, доми і лоти в найлутших місцях по найдешевших цінах. — Порада безплатно. На листи відповідає ся відворотно.

H. CZARNECKI, 30 E. 7th Str., NEW YORK CITY.

РУСЬКИЙ ЛІКАР

Доктор СЕМЕН ШУЛЬЦ

39 E. 7th STR. (межи 2-ою а 3-ою евною) NEW YORK, N. Y.

ЛІЧИТЬ ВСЯКІ СЛАБОСТІ ЖІНОЧІ, МУЖЕСЬКІ І ДІТОЧІ.

Найновіші апарати електричні. Пересвітлюване і лічене лучами Roentgena.

Години ординаційні: від 8-ої до 9-ої рано, від 2-ої до 3-ої по полудни і від 6.30 до 8-ої вечером.

Пам'ятайте адрес: 39 E. 7th St., New York, N. Y.

Одинокий наш лікар в Ст. Луїс, Мо.

Д-р. БРЕЗАНИ.

Лічить із всяких недуг мушин, жінок і дітей.

Офіс під ч.

1625 CASS AVE., ST. LOUIS, MO.

Bell Telephone: Tyler 166 R.

Години урядові: від 9—10 рано, від 3—4 попол. і від 7—8 вечер. В неділі лиш від 9—11 рано.

РУСЬНІ ЧИТАЧІ!

Ріжні умовина, пануючі в Росії, силуєть тисячі людей емігрувати відтам в Америку. Тут, серед глуші, здалеку від рідні, другів та знайомих, серед людей з якими не мож розмовити ся, не одному приходить ся вельми тяжко, а особливо ще тоді, коли чоловік хорий і не в силі обяснити своєї хвороби рідною мовою. Тому то ми предкладаємо Русинам, щоб лічили ся за дешеві гроші і ручимо їм цілковите вилічене. Повідоміть нас, від як давна хоруєте, опишіть подрібно усі прізвизки вашої недуги, а вели е вона до виліченя без особистих оглядін, ми відворотно вишлемо вам лік і ви певно будете нам вдячні. Ми вилічили уже многих, звертаючих ся до нас за л. мочю, вилічимо і вас.

Цілковито лічимо опанізм.

Повне вилічене від мужеської безсилности.

Спеціально лічить ся мужеські недуги по найприступніших цінах.

От наші ціни ліків:

Запещене волоса на тілі	\$1.50
Вилічене пачи на лиці	2.00
На поріст волоса	1.50
На поріст волоса „Усатия“	1.00
Проти прівіз на лиці	2.00
Проти чечелі	1.00
„чесотки“	2.00
„ревматизму“	2.00
„лихорадки“	1.50
„жолудкового катару“	1.50
„простуди“	1.50
„болю голови“	1.00
„ломана в костях“	1.50
„хрипки“	1.00
„китару в н сї“	1.60

Всі лікарства висилає ся разом з докладним поученням як вживати.

RUSSIAN DRUG CO.

OFFICE: 56 RIVINGTON STREET.

АНТИКА: 35 RIVINGTON STREET.

NEW YORK, N. Y.

Петро Ярема

РУСЬКИЙ ПОГРЕВНИК

випозичає верхи на весілля, хрестини і всілякі другі забави.

115 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

Телефон: Orchard 2568.

R. J. Glick Агент асенураційний від огня.

Офіс знаходиться в WILLIAM McCONNEL BUILDING

(15—30)

SHAMOKIN, PA.

РУСИНИ. ПІТСБУРГА!

Чи Ви знаєте

ЩО ГРОШІ ТО СИЛА?

Старайте ся пізнати та пізнати складати свої оцадности в стейтовім Банку на розі вулиць.

Carson і 14-ої.

Сей банк є одним з найстарших і найпевніших банків, що цілковито забезпечує Ваші оцадности. У нас складають ся гроші церковні, братські, сирітські і ин. Кождай, що має у нас гроші, отримує на бажане звіт стейтових контролёрів. Продаємо НОРАБЕЛЬНІ КАРТИ на найліпшій лінії, а ГРОШІ до краю висилаємо по поштовім курці.

GERMAN SAVINGS & DEPOSIT BANK

COR. 14th & CARSON STS.

South Side Pittsburg, Pa.

Н. В. Рот, през.

А. П. Міллер, кас.

Ол. Бучак, уряд. банк.

Одинокий руський адвокат на цілу Америку.

Доктор прав

ЮЛІАН ЧУПКА,

полагоджує всі справи американські. Понеже др. Ю. Чупка був адвокатом в Галичині, для того полагодить Вам найліпше всі справи процесові, спадкові і військові в Галичині, епорядить повномочія, контракти і всі правні документи і перепроводить інтабуляції. — Адрес:

Dr. Julian Czupka.

P. O. 372. 3 N. Main Str., WILKES BARRE, PA.

LUZERNE CO.

ЦІНИ І ПРАВИЛА ОГОЛОШЕНЬ В „СВОБОДІ“

1) ОГОЛОШЕННЯ БИЗНЕСОВІ, які йдуть довгий час (від 3 місяців до року) платять ся після спеціальної тарифи, яку інтересовані дістануть на жадане листово.

1-о, 2-о або 3-и разові. ОГОЛОШЕННЯ БИЗНЕСОВІ по 3 цнт. від слова за кожний раз.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ, які: мітинги брацтв і товариств належачих до Р. Н. Союза поміщає ся безплатно один раз в рубриці „Рух в Відділах Р. Н. Союза“.

ОГОЛОШЕННЯ ТЕАТРАЛЬНИХ ПРЕДСТАВЛЕНЬ І БАЛІВ по 2 центи від слова для брацтв і товариств належачих до Р. Н. Союза, а для товариств неналежащих до Р. Н. Союза по 4 центи від слова.

ПОШІЖУВАННЯ ОСІБ І РОБОТИ по 2 центи від слова за найменше 10 слів.

КОНКУРСИ ПАРОХІЙ і інших по 3 центи від слова. ПРОПОЗИЦІЇ ЖЕНИТЬБИ по 10 центів від слова за найменше 10 слів.

Одноразове оголошення адреси 25 центів.

2) Належність як всяке оголошення мусить бути прислана з гори та в цілости. В противнім разі оголошення безуспішно не поміщає ся. Належність за дрібні оголошення можна присилати також поштовими марками.

3) Кожде оголошення мусить бути в редакції на тиждень перед датою виходу того числа часопису, в який воно має бути поміщене. Оголошення телефоном не приймає ся.

4) За зміст оголошень або за відзичальність оголошуючих ся в часопису фірм редакція не приймає ніякої відповідальности.

5) Кое-б скриджене, або в жим зли обходжено-б ся в тій фірмі, яка оголошує ся в нашій часопису, нехай про се сейчас повідомить редакцію, а коли подасть достаточні докази ошуства, винике ся оголошення несовісної фірми; крім сего редакція доложить всі стараня, щоб ошуста потягнути до відзичальности.

6) Редакція має право відкинути або перервати яке небудь оголошення, не подаючи причин.

7) Редакція має право жадати від фірм або незнаних осіб, щоб прислали докази, що ведуть сей бизнес чесно і дійсно зможуть додержати того, що обіцяють в оголошенні.

8) В оголошенні мусить бути тільки правда. Редакція має право відкинути всяке підрозіле оголошення.

9) Оголошення мусить бути писані пором, виразно і на одній стороні паперу.

10) За дрібні оголошення редакція не висилає ніяких повідомлень.

Найновіша метода лічення.

Д-р. ГОГЕНБЕРГ,

спеціаліст зі старого краю

піднів мене! Варував мене в обіймів смерті! Вилічив мене! Тоді, коли інші лікарі відступили від мене, так пише в публичній подяці пацієнтка. Коли не знаєте ще др-а Гогенберга а все те хорі, удайте ся сей час до нього, а переконаєте ся, що др. Гогенберг Вам поможе.

Др. Гогенберг! посвятив многу літ в старім краю а передовсім в Америці на студії медичні і клінічні. Вилічив тисячі найріжніших недуг своєю спеціальною методою, яку пізто ниніш не в силі наслідувати. Доктор Гогенберг! лічить винайденою через него методою всякі інші недуги, як на прим.: біль і аваріт голови, тисненя над очима, біль в очах, недуги носа ігорла, хрипку, кашель, недуги легких, чахотку, біль під грудьми, недуги серця, недуги жолудка як катар жолудковий, автукме, розширене і зате жолудка, нудности, фебра, біль в крижах, хвороби утроба, кишок, ипрок і міхура. Жіночі недуги, а іменно: недуги матиці. Всякі недуги діточі. Лічить акажени і зіпсує ирови, але є причиною всіляких недуг. В найбільшій тайні лічить основку у мужчин і жінок сенетні недуги заразливі так азані брудні недуги, навіть застарілі. Успішно вилічує ревматизми всякого рода та мововні хвороби та їх наслідки. Усуває всякі висипки та болики на тілі а жінкам привертає молодий вигляд лица і ирасу.

Довершує найтажшій операції найновішою методою при помочи апаментного буашного віденсько-го а тевер иноворського хірурга.

Зголошуйте ся сейчас по ділянозу до доктора Гогенберга. Хто не може особисто, нехай зголо- сить ся листово, залучаючи двоцентову марку на відповізі. Адреса:

DR. HONENBERG,

608 E. 6th STREET,

Телефон: Orchard 3615.

NEW YORK, N. Y.

Години офісові: від 8 до 10 рано, і до 2 в полудня і 6 до 9 вечером. В неділі від 9 рано до 2 попол.

Дарунок для моїх пацієнтів.

Кожному пацієнтові висилаю безплатно книжочку, в якій знаходять ся ціни іказівки, в який спосіб можна охоронатись перед хронічними слабостями і як залюбати в случаю догляненя якоїсь недуги.

Д-ра RICHTERA

RAIN-EXPELLER.

Д-ра RICHTERA ВСЕСИЛЬНИЙ ВНІШНИЙ СЕРЕДНИК ПОВИНЕН БУТИ В МЕДИЧНІЙ ШАФЦІ КОЖДОЇ ФАМІЛІ.

Він проганяє ревматизм, подагру, біль в бедрах та в клубових сугавах і невралгію.

Усуває швидко всі болі та затверділости суг ставів і м'яснів. Знаменитий на вавихнення, хромість і стовчєня.

Скорий лік на простуду, інфлюенцу, біль горла, затамоване віддиху або тяжке віддиханє.

Не дайте ся ошукати. Правдивий находить ся в представленім тут пуделку. По 25 центів і по 50 центів флящинка в аптиках.

F. Ad. Richter & Co.

American House, 74—80 Washington Str., NEW YORK, N. Y.

ПАПІРОСИ „НЕВО“ МОЖУТЬ ВДОВОЛИТИ КОЖДУ НАЦІОНАЛЬНІСТЬ.

В нинішних часах по-дубуєть ся усюди таку силу найріжнородніших папіросів, що пересічно-му курцеві дуже тяжко визнати ся, з яких імено-но сортів вирібляють ся ті папіроси і котрі з них заслугують на признає.

Богато курців, які при- викли до курєня папіро- сів європейського виробу, запевняють з усєю рішучі- стю, що нові папіроси „НЕВО“ їм найліпше сма- куєть, бо вони зроблені з найліпшого турецького тютюну і визначають ся такими прикметами, яких інші роди папіросів зов- сїм не мають.

NEBO CIGARETTES

Гатунок, що вдовольє найвибагливі- ших курців. — Зроблений з найлучшо- го сорта турецьких тютюнів, яким оду- шевляють ся всі курці.

Чудові сатинові

НЕСПОДІВАНКИ.

Одна з ряду коро-

лев, Індіанів і пра-

порів в кожнім пу-

делку

NEBO Cigarettes

10 за 5 центів.

У всіх торговців.

Купіть одно пудел- ко і переконайтесь.

Сатинові пташки і цвітв дають гарні образки.

P. LORILLARD CO.

Найвище забезпечене \$100,000.00

Читайте з увагою! Не дайте дурити ся агентам кра- ківною і брехливою рекламою. Як вам хто говорить, що руть за се або те, то ви запитайте агента чим він руть і де його варука? Відзичальний Агент і банкии складає варуку в державну касу. Заки повірите йому свій гріш чи то до перекованя, чи переслали до старого краю, попереду пере- конайте ся, чим і як хто руть за ваш тажко заграцований гріш і вложив в державній касі .сто тисяч доларів як варуку для вас.

Тому тамте, що треба уникати непевних банкірив. До ваших послуг є старий, опитний Агент, який вислає 100 корон за \$20.43, 200 ко- рон за \$40.85, 500 корон за \$102.00, 1000 корон за \$204.00. Продає шифарти до Європи і до Америки, робить контракти повновласти та полагоджує військові справи, а усе те робить

дешево, совісно і точно.

Паміть! по подробиці курсу і ціни шифарт.

Відповідаю відворотною поштою, а всяку пораду даю безплатно.

HENRY J. SCHNITZER

141 Washington St., New York.

Найвище забезпечене \$100,000.00

Не забувайте, Земляки, за старий край! Збирайте датки на „Рідну Школу“ і інші народні потреби!

ПОДЯКА.

Отримав складою сердечну подяку Вп. Членам Братства Союствів сьв. Духа, від 295, в Акрон, О. за квоту \$10.00, котру я одержав з братської каси як двотижневу допомогу за скалічену руку. Заразом звертаюся з просьбою до тих Русинів в Акрон, О., котрі ще не належать до допомогової організації, щоб приступали в члені місцевого Братства і Р. Н. Союзу, бо ніхто не знає, що ко-го чекає в найближній будучности. Організуємося, Брати, бо в організації сила!

Стефан Гайовий.

МЕЛЯНХОЛІЯ.

Богато докторів признає, що меланхолія або пригноблене ума є результатом невідповідного жуття харчів. Особа, що терпить на меланхолію, є смутна і нещаслива. Більш причиною сеї недуги в тім случаю є неправильне травлення, повинністе ужити Трінера Американського Еліксир Гіркого Вина, котре вичистить швидко органи травлення і очистиє кров. Чиста кров дасть нову енергію і нове життя пацієнтові. Його харчі мусять бути старанно добрані і цілковито пережуті. Трінера Американський Еліксир Гіркого Вина є цінним ліком в случаях утрати апетиту, замулення кишок і у всіх неправильностях в травленні. Більш хтонебудь в родині о-каже певне пригноблене ума чи тіла, дайте йому Трінера Американського Гіркого Вина. — По всіх друготорах.

JOS. TRINER,
1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill

Лиш 8 центів! Хто припше 8 центів почтовими марками в листі, той отримає хорошу нововидану книжочку: „Збірник Поезій“, власного накладу. Замовляйте на адресу: John Iwanec, 538 E. 14th St., New York, N. Y.

Російсько-Американська Лінія

Найкращі, найбільші і найшвидші пароплави, удержуючі правильний пасажирський рух між Росією і Америкою без пересадки у нікій посередній пристані.

Нові, двошпрані пасажирські кораблі „ЦАР“, „КУРСК“, „РОСІЯ“.

До Роттердаму 8 днів, до Лібава 11 днів.
\$33.00 — III класа — \$35.00
\$45.00 — II класа — \$50.00
\$60.00 — I класа — \$70.00
Найближній відхід корабля з Нью Йорку „РОСІЯ“ 16. Новембра. — „КУРСК“ 30. Новембра.
По більшій подорожній прохоті ся звертати до наміз агентів або до генерального заступника:

A. E. JOHNSON & CO. 27 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

Телефон: Orchard 7430.

Екзаменована і з довголітню практикою АКУШЕРКА зі Львова

Ю. ШУМЛЯНСЬКА

44 East 7th Street, New York, N. Y.
(between 2nd & 3rd Ave).

Поручає ся П. Т. Землячкам.

Гидропатичний Інститут лікаря Фелінса Номари N.D.

Лічить всякі мужеські і жіночі слабости способом гидропатичним, як: масованем і всілякими купелями так паровими як і електричними.

Поради уділюєсь даром.

Адреса:
322 CONGRESS ST. COR. WEBSTER AVE.,
JERSEY CITY, N. J.
Год. урадові: від 8 ої рано до 9-ої веч.
Тел. 4145M., J. C.

ЖІНКИ! Учїть ся акушерів в нашій школі або у себе в дома. Наука в російській або польській мові. Станьте ся незалежними. Наука триває 3 місяці; по її скінченню видаємо диплом. Адресувати: Dr. C. DEUTSCH, School of Midwifery, 229 E. 14th Street, New York, N. Y.

Більш маєте слабкий зір, терпите на заплалене очей і біль голови. або єсте загрожені сліпотю, удайте ся по пораду до

ОКУЛІСТА

L. FRIEDNER-A. O. R. D. O.

29 Newark Ave., побіч Cooper Pl.

Виповідаю до вору окулярів від \$1.00 висте. Спеціальність: Окуляри для шкільних дїтей. Направ яє шкла. Гарантія заповнена. Отворено від год. 8 рано до 8 вечер.

Я ЛІЧУ ЛЮДИЙ АБИ БУЛИ ВИЛІЧЕНІ.

Моя довголітна практика і знанє на Ваші услуги. Всі тайні недуги: утрата животности, занеженє крові, розширенє, стисненє, утрата крові, висушенє, пропуклина, гемороїди, слабости нирок і міхура. Лічу тревало, по уміркованій ціні.

Порада даром. Привідїть і огляньте анатомічний музей та зобачте чоловіка в здоровлю і хоробі. Вступ вільний. Затамте, що я лічу людий аби були вилічені в далеко коротшим часі як хтонебудь инший.

Dr. WARD,

417 6th Ave., NEW YORK, N. Y.
(Близько 25 ої улиці).

Години: від 9. до 8., в неділі від 10 до 2.

Шість
кварт
ліке-
ру за
\$1.00

Щоби познакомити всіх з нашими знаменитими лікерами, вчалоємо оплатно наш „ZANOL“ на ШІСТЬ КВАРТ ЛІКЕРУ ЗА \$1.00 після Вашого вибору. Що уживаєте — Rye, Bourbon, Corn or Sour Mash Whiskies, Gin, Rum, Peach, Apple, Apricot or Cognac Brandies, Cordials і т. п. горілки?

Защадїть собі сїй великий заробок продавців. Ми скіжемо Вам в який спосіб. Ми маємо в тім намірї досвідченє і порадемо, як можете зробити ті лікери з „ZANOL“ екстракту самі дома. В двох мінутах все готове. Лікери зроблені з „ZANOL“ суть смачні і чисті. Нагородженє золотим медалем на Колумбійській виставі і вдоволило тисячі купуючих. Загварантованє через державні закони для споживачів артикулів під ч. 22115-A.

Сиребуєте зробити одну кварту віски даром.

Більш-ж опісля вона окачеєсь неспачною, зверніть решту на наш кошт, а ми Вам звернемо гроші. Виспалїте замовленє сейчас, а ми пішлемо Вам екстракт на шість повних кварт віски за \$1.00.

Пересилку оплатуюмо самі. Вибір екстрактів довільний. Лезайцять повних кварт за \$1.50, двацять чотирь кварт \$2.80. Даром вишлемо кождому, хто припше свою адресу, книжочку „Тайні історії виробу лікерів дома“.

UNIVERSAL IMPORT CO.,
5270 UNIVERSAL BLDG., CINCINNATI, O.

ELGIN або WALTHAM

на виплату по \$1.75 місячно. Більш можете платити \$1.75 місячно, ми вишлемо Вам на зхрід гану 14-K золотом золот. (gold filled) годинку, гарантовану на 20 літ, ввасмотрєну в знаменитий, знакий адоб-тв механізм (осере-док) Elgin або Waltham. Ціна враз в ланцуском і дармовісом лише \$30.00.

Пишіть по цінах, загу-чючи 2 ц. марку.
American Watch Co.
343 E. 9 St.,
New York.

\$40 ФОНОГРАФ з 12 руськими рекордами лиш за \$19

Той гарний ГРАМОФОН, який продає ся всюди по \$40, ми продамо Вам такий самий з 12 найгарнішими руськими піснями лиш за \$19. Та виняткова наша сфєрта буде трєвати лиш короткий час, протє згалошуйте ся сейчас. Пришліть нам нині \$1 задатку, а ми вишлемо Вам зараз той прекрасний Грамофон з 12 руськими піснями експресом, а коли отримаєте машину з рекордами і будете з неї вдоволені, заплатите нам решту. Краз з машиною пішлемо Вам писемну гаранцію на пять літ, а так-ж заповнемо, що на коли не булибсьте з грамофону пілковито вдоволені, мо-жете нам його на наш кошт зврнути, а ми Вам відшлемо Ваші гроші. Наш склад є одинокю найбільшю фірмою до посилки грам-фонів і рек-рд в через почту і продаємо їх до кожної місцевості в Америці. Ручимо за докладну і точну експедицію Ваших замовленє.

Всіх в близькій околиці, які лаше могли би самі до нас вголоситись, аврашлемо до нашого складу, аби могли серєсєв дїяти ся о правдивості наших машин і почути, як трєвають ті грам-фони, які даємо по \$19.

Наш склад (штор) є отворений вечєром а також в неділі.

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.

46½ East 7th Street cor. 2nd Ave., NEW YORK.

Діти мусять
мати добре
світло
при науці

Лїхе сьвітло напружує очі, а наслідки сего можуть лишитись на ціле житє. Нафтова лампа є найліпша. Сьвітло, яке дає лампа Rayo, є лагідне і мїле. Мо-жете при нїм читати і працювати годинами без ушкодження Ваших очей.

Rayo лампа є вироблена гігієнічно. Вона є найліпшою лампою, а крім сего дешевою і економічною.

Rayo лампа є зроблена з правдивого мосязу—нікльована. Запалюєсь без знимання скла і умбри. Легка до чищення і зміни кнота. Вироблена у всіляких формах і для всякого ужитку.

У всіх продавців.

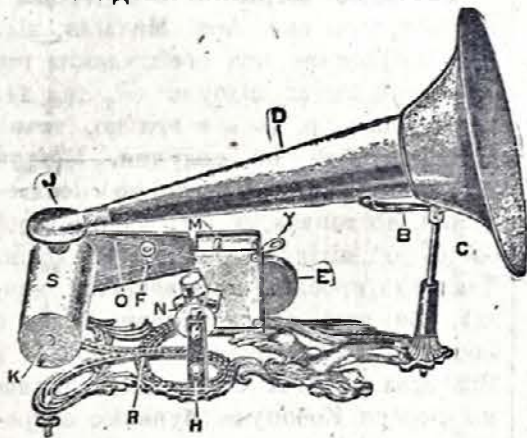
STANDARD OIL COMPANY.

(INCORPORATED IN NEW JERSEY)

NEWARK, N. J.

BALTIMORE, MD.

Надзвичайна спосібність!

Дармо!

Купіть у нас за \$6.00 найліпшого тютюну до папіросів і виберіть собі презент в слїдуючих предметів: 1. Найновіший імп-тований фонограф з великою нікльованою трубою і рекордами, який грає гарно й виразно усяку музику і пісні. Кождий може мати в своїм мешканю концерт. 2. Красна гармонія в славної вімцекої фабрики в нотах і акордах. 3. Гарний столовий, нікльований годинник з музикою, що грає за кождим разом 10 мінут. 4. Грубо воло-ченїй дамський або мужеський виґарок. 5. Сто-ловий сервіс в краснім пуделку: 6 вояків, 6 ви-лок 6 великих і 6 малих ложок. 1 ніж до масла і 1 ложка до цукру. — За наш презент хочемо, аби Ви поручали нашу фірму Вашим знайомим. Пришліть нам на задаток 50 центів марками, а ми ввасчємо Вам 40 пуделок тютюну 4-ох родів за \$6.00 і вибраний Вами презент. Решту \$5.50 заплатите по відібраню товару. Кому сей товар не подобає ся, може його не прийняти. — З Канади і пішких країв прохотє ся присилати 6.00 доларів ввразу.

English Asiatic Tobacco Co., Dept. L.
115 E. 7th St., New York City.

Слухайте наноє! Не дайте себе визискувати! Чи знаєте про те, що шифкарти подешевіли? Хто їде до краю, сей нехай не платить більше як 25 дол. за шифкарту! Тільки належить ся! Тільки ми беремо! Експресові пароплави! Пишіть тільки до нас! Довідаєте ся правду!!!

25

ДОЛЯРІВ ШИФКАРТА ДО КРАЮ.

Особи камт! Домовий зарп! Даємо нічліг! Відставаємо пакувки! Вирабаємо вид-ний перелїд через граденю! Шукаємо за коштуванням аби їх адоводити а не визиску-вати! Переконайте ся! Шліть заватку 2.00 дол. або пишіть по інформації.

\$30 дол. ШИФКАРТА З КРАЮ ДО АМЕРИКИ \$30 дол.

А хто хоче за 8 дол. поїхати до краю на найліпших пасажирських шифах?

Нехай кожний пише до нас сейчас по виписи. Адреса:

AMERIKA EUROPE CO., 2 Carlisle Str., New York City. Число телефону 3459 Rector.

Проч зі смутком!

На виплату по 10 цнт. денно

Наколи зобов'язете ся платити по 10 центів денно, то пішлемо Вам на кредит сей прехороший грамофон пли-товий, враз з 12 кусниками пісєнь, польок, вальсів і т. д., які самі собі виберете. Пишіть по інформації і ка-талоґ нових руських рекордів, залу-чаючи марки на пересилку.

LIBERTY COMMERCIAL CO.,

343 E. 9 Str., Dept. Z. New York City

ПОДЯКИ.

I. — Повідомлю Вас, що грамофон є в по-рядку і грає ачменито. Видає голос дуже мило і може різнатись такому грамофону, що коштує сто долларів. Я велики вдволенєний і буду старат ся виплатити Вам свої рати як найшкорше. — З поважанєм W. Jankowski, 19 Gilmore Str., Rochester, N. Y.

II. — Грамофон я одержав без ніякого у-шкодження як такий і рекорди. Він грає так мило як орган і видає чистий звук. Я дуже вдволенєний з него. Буду переказувати моїм знайомим, що компанія продає такі гарні гра-мофони на силаху. Мої рати буду старат ся виплатити вчасніше. — З поважанєм Петро Іривий, Suffern, N. Y.

Подібні листи дістаємо від кождого кошту-мера, однак задля браку місця не можемо всі ті листи тут подати.

Адвокат і оборонець Joseph Heller

перепровадив ся під ч. 106 East 7 ул., New York City, напроти костела, де також уділяє поради правної від год 5—8 вечєрами. Для робітників в випадках смерті і калїцтва уділяє поради ціл-ком дармо.

Гарантований Годинник

Правдивий годинник, на-кручуваний ушкоком, в-глядає як золотий, по-казує докладно не тільки години але й секунди, гарантований, добре в-регульований — можемо дістати лише за \$2.00 в пересилкою. Не викидайте грошей в болото, не купуйте дорогих годинників. Сей годинник такий, який Ви власне хочете купити. Пришліть нам се оголошенє, Вашу адресу і \$2.00, а ми Вам відоротною почтою вишлемо сей гарантований годинник.

PROGRESS IMPORTING CO., 343 E. 15 St., Dept. B. NEW YORK CITY.

Просьвітна Комісія:

Др. В. Сіменович, 1956 Armitage Ave., Chicago, Ill. — председатель.
А. Горбаль, 135 Main Str., Derby, Conn. — касієр.
Е. Струтинська, 714 Bickerdike Str., Chicago, Ill. — секр.
о. В. Балог, Whiting, Ind.
Д. Андрейко, Watervliet, N. Y.
Др. І. Копистянський, Shamokin, Pa.
Ю. Павчак, Brooklyn, N. Y.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ.

Максим Голобувський, член від. 13. Вступив до Р. Н. С. 31. грудня 1905 р. Походив з села Завадка, пов. Ліско, Галичина. Помер в жовтні с. р.

Іван Левко, член від. 53. Вступив до Р. Н. С. 7. червня 1903 р. Походив з села Кростенько, пов. Кросно, Галичина. Помер в вересні с. р.

Василь Байда, член від. 168. Вступив до Р. Н. С. 25. липня 1911 р. Походив з села Староміщина, пов. Скалат, Галичина. Помер 16. жовтня с. р.

Іван Головчук, член від. 175. Вступив до Р. Н. С. 23. серпня 1912 р. Походив з села Романівка, пов. Тереховля, Галичина. Помер 30. вересня с. р.

Семен Шеремета, член від. 245. Вступив до Р. Н. С. 19. квітня 1910 р. Походив з села Стрілка, пов. Бібрка, Галичина. Помер 20. жовтня с. р.

Агата Клим, членкиня від. 135. Вступила до Р. Н. С. 21. липня 1908 р. Походила з села Вільхова, пов. Ліско, Галичина. Померла 30. вересня с. р.

В. І. П.

РУХ В ВІДДІЛАХ Р. Н. СОЮЗА.

ТЕЙЛОР, ПА. Бр. сьв. Кирила і Методія, від. 260, подає до відомості своїм членам, що дня 17. с. м. о год. 2-гій по полудни, відбуде ся мітинг, на котрім кождий член повинен явити ся і вислухати добре всіх нарад. Довгуючі члени мають вирівнати всі свої залежності. Напоминає ся всіх членів, щоб приходили на братські мітинги на означений час, а не о цілу годину пізнійше. — І. Грабець, секр.

ГОЛІЙОК, МАСС. Бр. сьв. Ів. Хрестителя, від. 52, повідомляє всіх своїх членів, що дня 17. падолиста с. р. відбуде ся річний мітинг, на котрім буде здавати ся справозданє касове і вибір нового уряду. Котрий член не явить ся, заплатити 50 цнт. кари, а урядник \$1.00. Мітинг відбуде ся в домі Івана Бабяка, 24 Олівер стр., о год. 1-шій по полудни. На тім мітингу буде приймати ся члени без вступного до Братства, а до Р. Н. Союза після статута. — І. Бабяк, кас.; С. Вавришин, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. Бр. сьв. Арх. Михайла, від. 147, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітинг відбуде ся дня 17. листопада с. р. о год. 2-ій по полудни в галі церковній. На сей мітинг має явитись кождий член, бо є важні справи до поладження, як також вибір нового уряду. Довгуючі члени мають вирівнати свої довги, бо в противнім разі зістануть виключені з братства і з Р. Н. Союза. Котрий член на мітингу не явить ся, заплатити кару 50 цнт., а урядник \$1.00. — Г. Грличка, предс.; М. Воляник, кас.; О. Трач, секр.

ВАЙТІНГ, ІНД. Бр. Покрова Пр. Богородиці, від. 184, повідомляє всіх своїх членів, що дня 24. падолиста (новембра) с. р. відбуде ся місячний мітинг, на котрім кождий член мусить явити ся і свій довг вирівнати. Котрий член не виплатить свого довгу, не дістане в разі недуги ніякої підмоги через шість місяців. Нехай же кождий брат затаїть собі добре сю остерогу, щоб потім на мітингу не викручував ся і не казав, що не знав, в який день наш мітинг відбуде ся. — Ю. Тот, предс.; Мих. Волчко, секр.

БАЙОН, Н. ДЖ. Бр. сьв. Арх. Михайла, від. 213, подає до відомості, що

річний мітинг відбуде ся дня 19 с. м. у галі мітинговій під ч. 197 Аве. Е. На сій мітингу буде вибирати ся позий уряд і поладжувати ся інші важні справи. Кождий довгуючий член має виплатити всі свої належності, бо в противнім разі зістане суспендований. Неявивший ся член заплатити 50 цнт. кари, а урядник \$1.00. — М. Шаламей, предс.; І. Язвинський, кас.; Д. Підгайний, з. секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Богородчан”, від. 233, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітинг відбуде ся дня 16-го с. м. о 8-ій год. вечір в „Прогрес Касіно”, 28-30 Аве. А. Кождий довгуючий член має вирівнати всі свої залежності. На тім мітингу буде приймати ся нових членів без вступного до Товариства а до Р. Н. Союза після статута. — Д. Квасняк, предс.; І. Мартиненко, секр.

СТ. ЛУІС, МО. Бр. сьв. Арх. Михайла, від. 14, повідомляє всіх місцевих і околичних Русинів та других Славян, що дня 17. падолиста (новембра) с. р. о год. 1-шій по полудни, відбуде ся в церковній галі, Долман і Гікори стр., Ст. Луїс, Мо. звичайний братський мітинг, на котрім приймати ся буде нових членів до Братства за дармо, а до Р. Н. Союза після статута. Хто ще не належить до жадної організації, нехай з сеї нагоди скористає. — Ст. Курила, предс.; М. Ридзик, кас.; Ст. Макара, секр.

МІКІСРАКС, ПА. Бр. сьв. Дмитрія, від. 91, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що після ухвали з дня 20. жовтня с. р. кождий член мусить безумовно явити ся на мітинг, який відбуде ся в парохіальній галі, зараз по Службі Божій, дня 17. падолиста с. р. Неявивший ся член заплатити 1 дол. кари. — І. Шпур, секр.

ІСТ ЮНГСТАВН, О. Тов. „Сокіл” під покровом сьв. Арх. Михайла, від. 218, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітинг відбуде ся дня 24. листопада с. р. то є в неділю, точно о годині 2-ій по полудни. Поваяк суть дуже важні справи до поладження, то звиває ся всіх членів, що би на сей мітинг безумовно явили ся. Так само просить ся довгуючих членів, аби свої довги вирівняли, бо в противнім разі будуть виключені з Братства і з Р. Н. Союза. Повідомляємо Федора Косопуда, бувшого секретаря сего відділу, що би зголосив ся і заплатив ті кошти, котрі члени зложили на його руки, бо инакше г ступимо з ним після судових пк в. Так само повідомляємо Николая Гарасима, бувшого касієра, що би явив ся на сей мітинг і зложив усі гроші, котрі у него позістали, на руки нового касієра Ігнатія Бурого. На тім мітингу має здати контрольна комісія своє справозданє. Будемо приймати членів до Братства за пів вступного, а до Р. Н. С. після статута. Неявивший ся член заплатити кари 50 цнт. а урядник 1 дол. — М. Богдан, предс.

ДІКСОНВІЛ, ПА. Бр. сьв. Ів. Хрестителя, від. 182, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів про слідуєчі ухвали Братства: 1) Мітинги братські мають відбувати ся кождої другої неділі в місяцю. 2) Кождий мітинг має розпочинати ся о годині 2-ій з полудня. 3) Кождий член з Діксонвіл і Ідамар, если на мітинг не прийде, заплатити 25 ц. кари. 4) Котрий член прийде на мітинг по молитві, заплатити 10 ц. кари. — А. Кострик, предс.; Ф. Артамович, кас.; М. Дуб, секр.

ДРАВОСБУРГ, ПА. Бр. сьв. Арх. Михайла, від. 297, запрошує Вп. Родимців на торжественне посвяченє братського прапора, котре відбуде ся дня 24. падолиста (Nov.) с. р. в гр. кат. церкви сьв. Івана Хрестителя в Міккіенорт, Па., на 5 улиці, о годині 12-тій по Службі Божій. На се

святю Братство сьв. Арх. Михайла запрошує всі дооколичні Братства і товариства до ласкавої участі. По посвяченю відбуде ся у Дравосбург, Па. гарна забава, за котру ручить Комітет. — Т. Семенюк, секр.

ОПОВІСТКА.

Сим подаєсь до загальної відомості, що на дни 13. вересня с. р. оснувалось в Нью Йорку нове товариство під назвою „Українське Товариство Вільних Козаків міста Львова”. На перших зборах сего Товариства вибрано слідуєчий уряд: Гр. Максимів, предс.; Дмитро Баляс, кас.; Яким Оленців, секр. Адреса предс. і секр. 411 Іст 11-та ул. Нью Йорк, Н. Й. — Яким Оленців, секр.

Представлення, концерти, балі і т. п. забави.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Заходом укр. Тов. „Поміч в Чужині”, від. 215 Р. Н. Союза, відбуде ся в суботу, дня 16. падолиста (Nov.) с. р. в Liberty Hall, 255—263 Houston Str., New York, N. Y. Шестий Великий Бал. Початок о годині 8 ій вечер. Вступ 25 цнт. Запрошує ся всі місцеві Братства і Товариства. За добру забаву ручить — Комітет.

СІМПСОН, ПА. Заходом Аматорського Кружка в Simpson, Pa. відиграє ся в неділю, дни 24 го новембра с. р. о год. 7-ій вечером в St. Rose's Hall, Church Str., Carbondale, Pa. драма з сільського життя: „Украдене щастє”. Дохід на церкв в Simpson, Pa. Вступ 35 і 25 цнт.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Позір, Родимці! так в Філядельфії як і околиці, бо Пилипівка за плечима, тож не забудьмо пійти на послідній сих місяць Руський Вечерок, який устроєє Бр. сьв. Володимира з Найстава, в суботу 16. листопада 1912 р. в Mercantile Hall, 849 N. Franklin Str., Philadelphia, Pa. Перворядна руська музика, добірний буфет та гречна обслуга, певно задовольять гостей. Вступ для мушчин 20 цнт., для женщин 15 цнт. До гардероби не буде змушуватись. Початок точно о год. 7-ій веч.

ЖЕРТВИ НА „РІДНУ ШКОЛУ” В АМЕРИЦІ.

На хрестинах у п. М. Микитишина в Джерзі Сіті, Н. Дж. дня 27. жовтня с. р. зібрав п. Стефан Милянчик \$4.10
Оголошено в ч. 43. „Свободи” 27.00
Разом \$31.10

ЖЕРТВИ НА ФОНД „РІДНА ШКОЛА” В ГАЛИЧИНІ.

На іменинах у п. Луки Сидоряка в Клосимбері, Конн. зложили на руки п. Олексі Ярда з Гартфорд, Конн. слідуєчі пп. жертводавці: по 1 дол.: Л. Сидоряк і М. Мельничук; по 25 цнт.: І. Родзінка (Поляк), Н. Дзюбакевич, Д. Шуль, Н. Ярошевський, І. Нестерук, О. Ярда і В. Салєцький; Ксенька Дзядик 20 цнт.; по 10 цнт.: А. Рудакевич, Г. Яворницький, М. Дзюбакевич, А. Ярошевська і А. Савицька; В. Дзюбакевич 5 цнт. — Разом \$4.50
Стеф. Горак з Детроїт, Міч. 4.00

На хрестинах у п. Павла Гульгуна дня 27. жовтня с. р. зібрав Василь Саїв член Р. Н. С. від. 203 в Брукліні, Н. Й. \$3.05. Жертвували слідуєчі: по 50 цнт.: П. Гульгун, А. Гульгун і М. Лемик; по 25 цнт.: Гр. Литвин, В. Вишинський, А. Бурба, С. Щібак, В. Саїв і М. Весна; К. Когут 5 цнт. — Разом \$3.05. Оголошено в ч. 44. „Свободи” 147.46

Загальна цюта \$159.01

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ! ПОЗІР!
Заходом українського товариства „Запорожська Січ” в Брукліні, Н. Й. відиграє ся по раз перший
в суботу, дня 16. падолиста 1912
в SEACILLIA HALL, 101—103 Grand St., BROOKLYN, N. Y.

„КАПРАЛЬ ТИМКО”

або

ЩО НАС ГУБИТЬ?

народна мєльодрама в V. актах

Особи:

Танас Нагірний — п. А. Яцишин.
Гафія, його жінка — п-на М. Зварич.
Оля, їх дочка — п-на К. Печена.
Тимко, капраль — п. Ю. Павчак.
Василь, вояк — п. І. Цюпа.
Прокіп Горішний, вїйт — п. М. Сподар.
Михайло Штудерний, присяжний — п. П. Макогонюк.

Скоричський, писар — п. В. Диквий.
Гершко, арендар — п. О. Балко.
Микита Джус, селянин — п. Т. Бодак.
Панько Кобрів, селянин — п. П. Білаш.
Дівчина — п-на А. Мончак.
І. Парубок — п. Д. Зварич.
П. Парубок — п. Д. Цюпа.

Дівчата, парубки, селяни.

Річ діє ся в Бережанщині.

Режисер п. Ю. Павчак.

Музика п. П. Гуменюна.

Початок точно о год. 7.30 (пів до осьмої) вечером.

ЦІНИ МІСЦЬ: I-рядні 75 цт., II-рядні 50 цт., III-рядні 35 цт. Місця стоячі і балкон 25 цт.

ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ БАЛІ І ПОЧТА ЛЮБОВІ.

До численної участі на се представленє запрошає Впв. Родимців

Комітет.

Впв. Родимці! Вступайте громадно в члени Тов. „Запорожської Січі”! Товариство за 50 цт. місячної вкладки платити в разі слабости або поклічення 5.00 дол. тижневої замоги а в разі смерти члена 200 дол. а жени члена 100 доларів помертвого.

Се одинокє Українське Товариство в Брукліні, котре завело в себе прегарну бібліотеку, яка виносить вартости 100 дол. та отримує різні старокраєві часописи.

Ану, козаченьки! Вступайте поки ще не запізно а крім піддержки матеріальної — в разі недуги — будемо спільно вечерами сходити ся та просьвіщати ся і пізнавати „Хто ми є? Чиї ми сини? Яких батьків? Ким і за що закуті?”

В день представлення буде ся приймати нових членів до Тов. без вступного. Гарзд! Комітет.

Дрібні оголошеня.

Пошукую свого крайна Василя Луцяка. Походить з Буковини, з села Кучурова малого. Хто знає про місце його пробування, або він сам, най зголосить ся ласкаво на адресу: John A. Zylenchuk, U. S. Marine Barracks, Navy Yard, Norfolk, Va.

Глядаю Леона Бернацького, який перебував до недавного часу в Шамокін, Па., а тепер десь виїхав. Но маючи його адресу, отсею дорогою пошукує його жена Дорка Пейко по мужу Бернацька. Хто би о нїм знав, або він сам, нехай зголосить ся на адресу: Дорка Пейко, 651 State Str., Perth Amboy, N. J.

РУСЬКЕ БЮРО ПРАЦІ

доставляє роботи звичайним робітникам в місци і в околиці. Також людє фамілійні і самотні дівчата дістануть роботу в фабриці, близько Нью Йорку. Вільна їзда. Головити ся: Rykszynski, 435 E. 9th St., New York, N. Y.

1) НАРОДНА РУСЬКА КНИГАРНЯ.
2) НАРОДНЕ БЮРО ПРАЦІ для дівчат.
3) КАНЦЕЛЯРІЯ адвокатсько-нотаріальна для справ заграничних, судових і військових.
M. LYSIAK, 44 E. 7th Str., bet. 2nd & 3rd Avenues, New York, N. Y.